Sayısı 3 Kuruş

31 Temmuz 1941
PERŞEMBE
YIL: 24 * SAYI: 8459
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: İdare (24370), Yazı (21413)
Telg. İstanbul Vakıt—Posta kutusu: 46

VAKIT

5 Hazirandan itibaren toplanacak kuponların her 25 adedine mukabil "VAKIT OKUYUCULARI KÜTÜP HANESİ„ serisinden AŞK UĞRUNDA Romanının 3 büyük forması hediye edilecektir.

56

Söz Almanyanındır

Yazan: *ASIM US*

İngiliz hariciye nazırı Eden de Amerika hariciye müsteşarı Sumner Vels'den sonra Hitler tarafından yapılması muhtemel sulh teklifini bahis mevzuu ederek İngiltere hükûmetinin bu husustaki fikrini izah etti. İlk bakışta hasıl olan intiba Hitler tarafından gelecek her sulh teklifi ne kadar tatlı, ne kadar uysal şartlardan ibaret olursa olsun İngilizler tarafından gözleri kapalı reddedileceği, müzakere masasına oturmak için mutlaka evvelden Almanya silâhla mağlûp edilinceye kadar uğraşılacağı ve mağlûp Almanyaya 1918 Versayından daha ağır bir sulh muahedesi hazırlanacağı merkezindedir. Fakat İngiliz devlet adamının sözleri biraz dikkatle tahlil edilirse bu intiba değişir.

İngilizler Hitler tarafından gelecek tatlı ve uysal sulh sözlerini dinlemek istemiyor. Evvelden bunu reddediyor. Çünkü Almanyanın sulh teklifleri İngiltere ve hattâ Avrupa hesabına ne kadar tatlı ve uysal olsa da yine sonu hem İngiltere ve hem Avrupa milletleri için hayır getirmiyeceğine şimdiden kanidir. Hitler rejiminin kurmak istediği sulh hakikatte bir sulh değil, bir mütareke olacaktır. Diğer Avrupa milletlerini muayyen sulh şartları ile bağlayarak silâhanmaktan alıkoyduktan sonra kendisi gizli gizli harp hazırlıklarına devam edecek ve beynelmilel vaziyeti müsait gördüğü bir zamanda bütün dünyaya yine silâhla hâkim olmak ve bu arada İngiltereyi de ezmek için taarruza geçecektir.

Hitler devlet reisi olarak bir şahsiyettir. Fakat bugünkü Almanyanın idaresini ve emellerini temsil etmiştir. Yüz senelik Alman tarihi bunun şahididir. Avrupada devamlı bir sulh kurulabilmek için ilk şart Alman milleti sık sık tekrar edilen kanlı tecrübelerden katî surette vazgeçmiş olmalıdır ve bunun fiili teminatı bulunmalıdır.

İngiliz hariciye nazırı bu tarzda bir sulh yaparak silânlanmayı yarıda bırakmaktansa bu defa memleketinde başlamış olan harp hazırlıklarının sonuna kadar götürüleceğini söylüyor; fakat aynı zamanda harp hazırlıklarını sonuna kadar götürmekten maksat Almanyayı mutlaka harp meydanında mağlûp etmek, Alman milletini parçalamak, Almanyayı iktısadi imkânlardan mahrum bırakmak, bu suretle onu cezalandırmak olmadığını da ilâveye lüzum görüyor.

Bir kaç gün evvel istikbal sulhuna ait olarak Sumner Vels'in bu sütunlarda tahlil ettiğimiz sözleri ile İngiliz hariciye nazırının yukarıda hulâsa eylediğimiz fikirleri arasında esas bakımından hemen hiç bir fark yoktur. Arada bir fark varsa bu sadece Amerika hariciye müsteşarının 1918 de Vilsonun yapamadığı bir idealin tahakkuk ettirilmeğe çalışılmasından, yani Amerikanın da iştiraki ile yeni bir Milletler Cemiyeti teşkil edilerek istikbal sulhunu korumaktan bahsetmiş olmasıdır.

İngiliz aHriciye Nazırı Sumner Vels'in temas ettiği yeni Milletler Cemiyeti hakkında açıkça bir şey söylemiyor. Fakat umumi bir tabirle istikbal sulhunun korunmasında Amerikanın mühim bir rol oynıyacağını ima etmek suretile o fikre iştirak ettiğini göstermiş oluyor.

Sumner Vels'in bahse mevzu olan sözleri bir taraftan İngiltereyi, diğer taraftan Almanyayı istihdaf ediyordu. İngiliz hariciye nazırı ecnebi matbuat mensuplarına hitap ederek söylediği sözlerle Amerika hariciye müsteşarına cevap vermiş oldu. Avrupada sulhun yeniden kurulması nasıl mümkün olabileceği hakkında İngiliz noktai nazarını anlattı. Şimdi cevap vermek sırası Almanyaya gelmiştir.

Basvekil Ankarada

Ankara, 30 (A.A.) — Başvekil Dr. Refik Saydam bugün 9,20 de şehrimize dönmüş ve garda Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda ile vekiller, C.H.P.U. heyeti âzaları, mebuslar vekâletler erkânı, Ankara valisi ve emniyet müdürü tarafından karşılanmıştır.

ŞARK CEPHESİNDEN RESİMLER

Alman askerleri Şark cephesinde işgal ettikleri bir köy evi önünde

Ladoga gölü kenarındaki iki ada Finler tarafından işgal edildi

Helsinki 30 (A.A.) — Ofi:

Zaptedilmiş olan arazide Rusların çıkarmış oldukları muazzam yangınlar tahribat ika etmektedir. Sıcak ezicidir. Milyarlarca sivrisinek muhariplere göz açtırmamaktadır. Mevcut mühim müşkülâta rağmen Finlândiyalılar, kendilerine has tabiyelerini kullanmak suretile cesurane ilerlemekten geri durmamaktadırlar, Bu tabiye, keşif kolları muharebesidir. Hudutsuz ormanlar arasında ilerliyen

(Devamı Sa. 4 sü. 6 da)

Bütün Besarabya geri alındı

Berlin, 30 (A.A.) — D.N.B. Ajansı dünkü Alman resmî tebliği hakkında askeri mahfillerden şu malûmatı almıştır:

Şark cephesinin cenup mıntakasında Romen kıtaları Besarabyanın kurtarılmasını tamamlamışlardır. Beş haftalık bir müddet içinde Alman ve Romen kıtaları Romanya generali Başvekil Antoneskonun kumandası altında olarak Ruslardan bütün Besarabyayı geri almışlardır.

Moskova Yedinci defa bombalandı

Londra, 30 (A.A.) — Alman radyosu, dün gece Alman tayyarelerinin Moskovaya hücum etmiş olduklarını haber vermektedir. Bu hücum, Sovyet paytahtına karşı yapılan yedinci hücumdu.

Alman tebliği

Ruslar ihata çenberini yaramıyor

116,500 tonluk 19 İngiliz gemisi batırıldı

Berlin, 30 (A.A.) — Alman orduları baş kumandanlığının tebliği:

Düşman Smolensk'in şarkında ihata edilmiş bulunan Rus kuvvetlerini kurtarmak için Alman

(Devamı Sa. 4 sü. 5 de)

Polonya Başvekili Sikorski

Sovyet - Leh anlaşması

Sovyet topraklarında

Polonya ordusu

Teşkil edilecek

(Yazısı 4 üncüde)

Sovyet tebliği

Mukabil hücumlarla Düşman Mevzilerinden çıkarıldı

74 tayyare düşürüldü

Moskova, 30 (A.A.) — Sovyet istihbarat bürosunun tebliği:

29 temmuz günü kıtalarımız Novorzehev, Nevel, Smolensk ve Zitomir istikametlerinde muharebeler yapmışlardır. Muharebeler bilhassa Smolensk istikametinde çok şiddetli olmuştur ve düşman biribirini takip eden mukabil hücumlarımızla mevzilerinden çıkarılmışır.

Düşman ağır zayiata uğramıştır.

Diğer mıntakalarda keşif faaliyetleri ve mevzî muharebeler olmuştur.

Hava kuvvetlerimiz kara kuvvetlerimizle işbirliği yaparak muhtelif noktalarda düşman birliklerine darbeler indirmiştir.

27 ve 28 temmuz günleri hava kuvvetlerimiz 74 Alman tayyaresini düşürmüşlerdir. Bizim zayiatımız 51 tayyaredir.

(Devamı Sa 4 sü. 3 de)

İngiltereye göre:

İRAN

Alman seyyahları karşısında

Tehlikeye giriyor

Londra, 30 (A.A.) — Salâhiyettar bir kaynaktan öğrenildiğine göre İngiliz hükûmeti, İranda çok fazla Almanın ikamet etmesine müsaadeye devam edildiği takdirde böyle bir hareketin İran menfaatleri bakımından arzedeceği tehlike hususunda İran hükûmetinin ciddî surette nazarı dikkatini celbetmiştir.

(Devamı Sa. 4 sü. 4 de)

Nikel 10 ve 20 paralıklar 1 Temmuzdan sonra geçmiyecek

Ankara, 30 (VAKIT) — Eski nikel beş, 10 ve 20 paralıkların yerine dantelli bir kuruşluklarla bronz 10 paralıklar piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan eski nikel paraların tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır.

Mezkûr ufak paralar 1 Temmuz 1942 tarihinden itibaren artık tedavül etmiyecek ve bu tarihten itibaren ancak bir sene müddetle yalnız mal sandıklariyle Merkez bankası şubelerine, olmıyan yerlerde Ziraat bankası şubeleri tarafından kabul edilebilecektir.

Japon Başvekili

Ifşaatta bulundu

Seferberlik SÜRATLE İKMAL EDİLECEK

Japonya En fena ihtimallere karşı koymıya hazırız Fakat

Anlaşma ümidi varmış

Tokyo, 30 (A.A.) — Başvekil Prens Konoye, seferberlik talî tetkik komisyonu umumî içtimaında bir nutuk söyliyerek ifşaatta bulunmuş ve uzak şarkta her türlü muhtemel vaziyetlere karşı Japonyanın hazır bulunmasını temin maksadile bütün tedbirlerin mümkün olan süratle tahakkuk ettirilmesi lâzım geldiğini söylemiştir.

Başvekil Sovyet — Alman harbi üzerine Avrupa harbinin yeni

(Devamı Sa. 4 sü. 2 de)

Şimalde Alman muvaffakıyetleri SOVYET ORDUSU Tehlikeli vaziyete düşüyor

— Radyo gazetesinden —

Sovyet tebliğlerinde Novograd isminin sık sık geçtiği görülmektedir. Bu şehir Leningradın 160 kilometre cenubundadır. Buraya varmakla şimal bölgesinde ilerliyen Almanların kısa bir zamanda büyük muvaffakıyetler kazandıkları anlaşılıyor. Alman kuvvetleri 50 - 60 kilometre şimalî şarkîye doğru ilerlerlerse Moskova - Leningrad arasındaki çift hatlı demir yolunu kesebileceklerdir. Bu hat Leningrad bölgesinde çarpışan Sovyet ordularının biricik ikmal yoludur. Bu ikmal yolundan mahrum kalacak bir ordunun maruz kalacağı tehlikeler ise çok büyüktür. Sibiryaya uzanan demiryolundan

(Devamı Sa. 4 sü. 6 da)

KİYEFTEN BİR GÖRÜNÜŞ

Röyter Muhabirine göre:

Alman taarruzu Kiyefe döndü

(Yazısı 4 üncüde)

SOVYET Ordusunda Gizli silâh

Moskova, 30 (A.A.) — Pravda gazetesi Rus ordusunda müessir bir gizli silâhın kullanılmakta olduğunu ifşa etmiştir. Gazeteye göre Stalin bu silâhın mucidi olan mühendis Kostikovu kabul ederek tebrik etmiş ve kendisine bazı tavsiyelerde bulunmuştur.

HARP BAŞLANGICINDANBERİ

Almanlar 7195 tayyare kaybettiler

(Yazısı 4 üncüde)

Günlerin Peşinden:

Kedinin boynuna çıngırağı kim takacak?

Amerika cumhurreisliği intihabatında Ruzveltin rakibi olan Vilki, Avrupa harbine müdahale taraftarıdır. Zaman zaman bu maksadını hararetli nutuklarla Amerika efkârı umumîyesine anlatmıya çalışıyor. Son defa söylediği bir nutukta da şöyle demiş:

— Biz Amerikalılar uzakta durmamalıyız. Almanyaya yaklaşmalı ve Hitlerden hesap sormalıyız."

Vilki'nin bu sözü bize şu fıkrayı hatırlatıyor:

Vaktile kedinin taarruzları, zulümleri canlarına tak diyen fareler aralarında bir toplantı yapmışlar. Bu taarruzlara, bu zulümlere karşı mukabil hareket geçmek mümkün değilse hiç olmazsa kendilerini daha iyi müdafaa etmek çarelerini aramışlar. Hararetli müzakereler, münakaşalar olmuş.

Farelerden biri ortaya bir fikir atmış. Demiş ki:

(Devamı Sa. 4 sü. 6 da)

HASAN KUMÇAY

VAKIT'IN ANSİKLOPEDİSİ

Besarabya

29 Temmuz tarihli Alman resmî harp tebliği Besarabyanın tamamiyle işgal edilmiş olduğunu bildirdi.

Beserabya: Dinyester ve Prut şehirleriyle Karadeniz arasında kalmış olan 44.000 klometre murabbaı genişliğindeki toprakların ismidir. Nüfusu iki buçuk milyondur. Burada nüfusun ekserisi Romendir. Fakat ahali arasında Ruslar, Almanlar, Bulgarlar da bulunur. Çok münbit olan topraklarında her çeşit hububat, bilhassa mısır ekilir. Güzel bağları vardır. Pancar ve kenevir çok bol yetişir. İdare merkezi Kişinef'dir. Meşhur şehirleri Hoti, Bender, Akkerman'dır.

Tarihte Besarabya ismi ilk defa olarak bu toprakların yalnız cenup kısmına vrilmişti. Zira bu toprakların cenup kısmı on dördüncü asrın sonlarına doğru Ulah beylerinden Basarab'ın idaresi altına verilmişti. Bugünkü Besarabyanın merkez ve cenup kısımları ise Moldav'ların elindeydi.

Ulah diyarı Osmanlı imparatorluğunun eline geçtikten sonra bu topraklar üzerinde mütemadî harpler devam etti. Besarabya, 1812 de Bükreş muahedesiyle Rusyaya terkedildi. 1829 da Edirne muahedesiyle hudutları Tuna prensliklerine bırakıldı, fakat 1878 de Berlin muahedesile tekrar Rusyaya verildi.

1920 yılında 1914 - 1918 harbinin galipleri Rusyanın muvafakatini almadan Besarabyayı Romanyaya terkettiler.

Sovyet Rusya bu ilhakı hiçbir vakit tanımadı. 1939 harbi başladıktan sonra Besarabya Sovyetler tarafından işgal edilerek, Sovyetler, katiyen kabul etmedikleri bir vaziyeti fiilen düzeltmişlerdi.

Bolşevizme karşı Fransada 1500 gönüllü daha toplandı

Vişi, 20 (A.A.) — D.N.B.

Bugün Marsilyada bir toplantı yapan gönüllü lejyonu merkez komitesinin idare meclisi tarafından bildirildiğine göre işgal altında olan memleketlerden bolşeviklere karşı harp etmek üzere açılan gönüllü listesinde 1500 isim mukayyet bulunmaktadır.

Anadolu Ajansı İstanbul merkezinde çalışmak üzere:

1 — Türkçe ve Fransızcaya hakkile vakıf bir mütercime,

2 — Türkçeyi süratli ve doğru yazar bir daktiloya, ihtiyaç vardır.

Ajansın Ankara caddesindeki dairesine her gün müracaat edilmesi.

Ruzveltin mübhem, fakat manidar cevapları

Japonya Tazyik edilmiyecek

Vaşington, 30 (A.A.) — Ofi:

Dünkü gazeteciler toplantısında Ruzvelt, Uzakşarka müteallik siyasi meseleler hakkında beyanatta bulunmaktan imtina etmiştir. Gazetecilerin birleşik Amerika için Avrupadaki vaziyetin mi yoksa büyük Okyanus vaziyetinin mi mühim olduğu suretinde sormuş oldukları bir suale cevap veren Ruzvelt, böyle bir sualin hiç bir manası olmadığını iki meseleyi yekdiğeri ile mukayese etmek gayrimümkün olduğunu söylemiştir.

Çörçilin Amerikanın harbe girmek üzere bulunduğu suretindeki beyanatı hakkındaki mütaleası sorulan Ruzvelt, böyle bir şeyi okumamış olduğunu beyandan sonra Uzakşarktaki ihracatın kontrolü netayici hakkında evvelden bir şey söylemek mümkün olamıyacağını yalnız Japonyayı tazyik etmek mevzuubahs olmadığını ilâve etmiştir.

Ruzveltin mümessili Moskovada

Londra, (A.A.) — Röyter ajansının öğrendiğine göre, Roosveltin İngiltedeki şahsi mümessili Harri Hopkins, Moskovaya vasıl olmuştur.

Japonya Alacakların bloke edilmesinde ingiltereye mukabele ediyor

Anlaşmalar feshedildi

Londra, 30 (A.A.) — Salâhiyettar bir menbadan öğrenildiğine göre Japon alacaklarının İngiliz hükûmeti tarafından bloke edilmesi üzerine bütün dominyonlarda, Hindistan, Birmanya ve imparatorluk müstemlekelerinde İngilterenin tedbirlerine mümasil tedbirler alınmaktadır. Bu suretle müttehit bir cephe teşekkül etmiş bulunuyor.

Tokyodaki İngiliz büyük elçisi 1911 senesinde aktedilmiş olan İngiliz - Japon seyrisefer ve ticaret anlaşması, 1925 senesinde aktedilen munzam anlaşmanın ve bir taraftan Japonya ile diğer taraftan Hindistan ve Birmanya arasındaki ticarî münasebetlere mütedair anlaşmanın feshedildiğini Japon hükûmetine İngiltere, Hindistan ve Birmanya hükûmetleri namına bildirmiştir.

Hindiçinînin işgali hâdisesinin iç yüzü

Taymis gazetesi Siyasî tarıh bakımından Mühim ifşaatta bulunuyor

Londra, 30 (A.A.) — Afi:

Taymis gazetesinin Vaşington muhabiribiri, Vişi hakkında ve "Mihver peyki Vişi, ünvanı altında bir etüd neşretmiştir.

Bu gazete diyor ki:

Hindiçininin müdafaası için Japonya ile yapılmış olan "mesai birliği,, nin hergün daha ziyade kararan bir tarihin son faslından başka bir şey değildir. Japonların bir ültimatom vermeleri lüzumsuzdu. Çünkü buna katiyen ihtiyaç yoktu, amiral Darlan ile diğer bazı kimseler, zahiren mareşal Peten ile dahi istişarede bulunmaksızın yalnız Laval ile el birliği ederek İngilterenin Hindiçiniyi tehdit etmekte olduğunu ve Almanları veyahut Japonları İngilizlere tercih edeceklerini beyan etmişlerdir.

Vişi, Japonlar 1940 senesinde harekete geçtikleri zaman Fransanın Amerikadan hiçbir yardım görmemiş olduğunu da beyan etmektedir.

Taymis gazetesi, diyor ki:

Mesele, şudur. Resmi Amerikan mahafilinden müzaheret gören bazı Fransızlar, Fransız sefiri Henry Haye'i görerek kendisine Hindiçiniyi büyük Okyanusun müdafaası sistemine idhal ve bu sistemi Martinikin harp malzemesi ile takviye etmesi teklifinde bulunmuşlardır. O zaman Fransa sefiri, Hindiçiniyi yalnız İngililerin tehdit etmekte olduklarını beyan etmiştir.

Son günlerin hâdiseleri, Fransız halkının hissiyatına itimadsızlık gösteren Vişi rejiminin mihver meclisinin bir peyki gibi hareket etmekte olduğunu isbat etmektedir. Londraya gelen raporlar Almanların işgali altında bulunmıyan Fransanın dahili işlerine vaki olan müdahalenin on misli artmış olduğunu göstermektedir. Naziler, şimdi ziraate, ticarete ve içtimai şartlara müteallik hususat hakkında mütalealar yürütmekte ve kararlar vermektedirler. Bu bapta istisna teşkil eden yegâne şahsiyet general Veyganttır.

Vişinin Almanyaya karşı göstermekte olduğu zaaf o derece ileri gitmiştir ki Almanların İspanya ve Portekize sevkedilmek üzere askerlerini hür Fransadan geçirmeği talep etmiş oldukları rivayet edilmektedir.

Fransada Dö Gole sempatı artıyor

Berlin, 30 (A.A.) — Afi:

Vişiden bildirildiğine gre hava generallerinden Baston ile Cochet, de Gaulle'e karşı sempati izhar ettiklerinden dolayı tevkif edilmişlerdir.

Almanların cenubî Amerikada Gizli teşkilâtı

Verici radyodaki Şifre çözüldü

Buenos - Aires, 30 (A.A.) — Almanların sözde diplomatik olan bazı evrakının müsaderesi hakkında öğrenildiğine göre verici bir telsiz cihazında bulunan gizli mesajın metni şudur: "Lapaz için: Limayı terketmek kabil değilse Santiagodaki elçiler toplantısında aldığınız emirlere mutlak surette riayet etmeniz lâzımdır.,,

Bu mesaj Arjantin ordusunun şifre lisanı mütehassısları tarafından okunmuştur.

Lapazdaki Alman büyük elçisinin hükûmeti devirmek maksadile hazırlanan bir suikastte methaldar olduğu için Bolivyayı terketmesi istenildiği hatırlardadır.

Bundan bir kaç ay önce cenubî Amerikadaki bütün Alman elçi ve büyük elçileri Santiagoda gizli bir içtima akdetmişlerdi. Bu içtimaın hedefi bütün cenubî Amerikaya şamil bir tek siyasetin hazırlanması idi.

Leh - Sovyet anlaşması imzalandı

Londra, 30 (A.A.) — Leh - Sovyet paktı bugün saat 15 de (Grenviç saati ile) Londrada imza edilmiştir.

Pakta göre 1939 senesinde Sovyet Rusya ile Almanya arasında imza edilmiş olan anlaşmalar neticesinde Polonyada vukubulan arazi değişiklikleri iptal edilmiş bulunuyor.

Londra, 30 (A.A.) — Bugün imza edilen Sovyet - Leh paktında bildirildiğine göre Polonya ve Sovyet Rusya Hitler Almanyasına karşı yapılan mücadelede her ne şekilde olursa olsun mütekabilen yardım ve müzaherette bulunmayı taahhüt etmektedirler.

Pakt Sovyet Rusyada Leh kumandanlığı altında bir Leh lejyonunun teşekkül edeceğini bildirmektedir.

Sovyet Rusyadaki Leh harp esirleri ve mevkuf bulunan Polonyalılar serbest bırakılacaklardır.

Eski Romanya Kralı Meksikada

Meksiko, 30 (A.A.) — Afi:

Eski Rumanya Kralı Karol ile Madam Lupesko saat 13 de Veraruz ve Peranto tarikile Havanadan buraya gelmişlerdir. Bir çok polis hafiyesi, Kübalı üç hizmetçi, dört köpek ve birçok eşya da sabık kralla birlikte gelmiştir. Turizm şefleri ile Meksika hükûmetinin mümessilleri, payitahta girecekleri sırada yolda seyahlara hoşâmedi beyan etmişlerdir. Sabık kral, gazetecilere beyanatta bulunmaktan imtina etmiştir. Sabık kralın pasaportunda şöyle yazılıyor: Yaş 48, mslek Kral, iktısadî menabii ayda 500 piastre.

İngiliz Hariciye Nazırı *Japonlar hakkında* Ağır bir nutuk söyledi

Londra, 30 (A.A.) — Avam kamarasında uzakşark hakkında yeni haberler veren Eden Vişi hükûmetinin Japonlara biri Camren körfezinde, diğeri Laigonda olmak üzere iki deniz üssü ile Hindiçininin cenubunda sekiz hava üssü terketmiş olduğunu, şimdi öğrenilmiş olduğunu söylemiş ve şu sözleri ilâve etmiştir:

Kamara, şimdiden Malayada alınmış olan müdafaa tedbirleri hakkında benden herhalde etraflı izahat istiyecektir. Amerikanın ve Holanda hükûmeti ve İngiltere hükûmetinin ittihaz etmiş oldukları mukabil iktisadî tedbirlerin hepinizce malûm olduğunu zannederim.

Gazeteler, bu tedbirlerden bahsettiler. 25 temmuzda Japon matbuatı İngiltere hükûmeti tarafından bloke edildi. Bütün dominyonlarda, Hindistanda, Burma ve İngiliz müstemlekelerinde de bu veçhile hareket edilmiş veya süratle edilecektir. Gayemiz artık Japon ticaretine, Japonların yapacakları hiç bir işe müsaadesiz para yatırmamaktır.

Çin hükûmetinin talebi üzerine Çin matlûbatı da bloke edilecektir. Bunun sebebi işgal altındaki Çine sermayelerin gitmesine mani olmaktır. Çünkü bu sermayeler, oradan Japonyaya kaçırılacaktır. Fazla olarak Çin iktisadiyatının yükü hafifliyecektir. Çünkün Çankayşek hükûmeti bu sermayelerden müstefit olabilecektir.

Nihayet Varrantlar da Japon deniz hatlarından geri alınacaktır.

Şunu da haber vereyim ki, Tokyodaki İngiliz sefiri, Hindistan - Birmanya ve Japonya arasında meri olan 1911 tarihli ticaret muahedenamesini ve bu muahedeye merbut bütün mukaveleleri feshetmiştir. Kanada ile Yeni Zelanda Japonya ile mevcut muahedelerini feshetmişlerdir.

İngiltere ile Japonya arasındaki münasebatın bu şekli almış olmasına teessüf ederim, fakat bu, bizim kusurumuz değildir. "Alkışlar.,,

Japonlar, kendilerinin çember içine alınmakta olduklarından şikâyet ediyorlardı, halbuki tecavüzleri ile tehlikeli surette tehdit etmekte oldukları komşu milletleri gitgide meşru müdafaa haline sokmağa sebebiyet verenler, kendileridirler.

Japonyada devlet adamları bulunmadığına veyahut bunların gözlerinin kör olmuş olmasına inanmam. Japonyanın mukadderatını ellerinde tutmakta olan siyaset adamlarının vakıt geçmeden bu hususta teemmülde bulunmalarını temenni ederim.,,

Peten Yarın bir nutuk söyliyecek

Vişi, 30 (A.A.) — Afi:

Mareşal Peten, 31 ağustosta Fransız muharipler lejyonunun ihdasının yıldönümü münasebetile büyük bir nutuk söyliyecektir.

İngilizler Sovyetlere külliyetli miktarda mal gönderiyor

Londra, 30 (A.A.) — Röyter Ajansının salâhiyetli bir menbadan öğrenildiğine göre, İngiltere tarafından Sovyetler Birliğine iktısadî yardımda bulunulacağı hakkında yapılan vaitlerin tahakkuku yolunda hayli terakkiler kaydedilmiştir. Halen İngiliz imparatorluğunun muhtelif kısımlarından ve müttefiklere müzaheret gösteren sair memleketlerden Sovyet Rusyaya külliyetli mal gönderilmektedir. Buna mukabil Sovyet hükûmeti müşterek harp gayretlerine yarıyacak kıymetli malzeme vermektedir.

Cibuti

Fransız kolonisi İngilizlere teslim olacak

Londra, 30 (A.A.) — Röyterin bildirdiğine göre Cibuti Fransız kolonisi Britanya makamları tarafından yapılan [illegible] hakkında gönderilen notaya cevap vermiştir. Notanın muhteviyatı hakkında hiç bir malûmat yoktur. Zannedildiğine göre, bu koloninin iki aylık yiyecek ve içeceği vardır ve Vişi makamları kabil olduğu kadar Cibuti üzerindeki kontrollerini idame ettirmek niyetindedir.

Ankara - İstanbul seyahatinde memur harcirahları

Ankara, 30 (VAKIT) — Başvekâletten vekâletlere gönderilen bir tamime göre muvakkat veya daimi memuriyet ve gerek mezuniyetle İstanbul ile Ankara arasında yapılacak seyahatlerde Toros ekspresile vaki seyahatler müstesna seyahat müddetinin iki güne sirayet etmesi halinde harcırah ve mezuniyetlerde iki günün kabulü lâzım geldiğini ve bu yolda muamele yapılmasını bildirmiştir.

Ankara Kızılay suiistimali davası

Ankara, 30 (VAKIT) — Ankara Ağırceza mahkemesi bugün öğleden sonra toplanarak Kızılay eski veznedarı Celâl, kâtibi Sami ve Şemsettin haklarındaki suiistimal davasına devam etmiş, bazı şahitler dinlenmiştir. Kızılay Cemiyeti umumî merkezinden sorulan hususlara ait tezkerelerin cevabı okundu. Maznunlar ile müdafileri gelen cevapları tetkik etmek ve ehlivukufların beyanatına göre tetkikatta bulunmak üzere mehil istediler. Bu sebeple mahkeme 2 Ağustosa talik edilmiştir.

VECİZELER

Yazan: M. CEMİL PEKYAŞI

* Arnavut kral ve kraliçesinin İtalyanın hürmet ve ikram ve hediyeleri, nefsimiz için beslenen kuzuya edilen hizmet ve itinalara benzer.

* Harbin bütün fesatlarından başka bir büyük mahzuru da insanları yamyamlar gibi insan öldürmeğe alıştırmasıdır.

Tefrika numarası: 28

Edebî Roman İMRALI

Yazan: REFİK AHMET SEVENGİL

Hakikaten civardaki tarlalarda, kavun karpuz ve sebze bostanlarında çalışan ve yorulup ara sıra işden baş alarak bir kaç saniye dinlenmek hasretiyle nabızları ve şakakları zonklayarak vuran mahkûmlar, fırsat bulurlarsa buraya gelirler. Fakat ayazmanın asıl devamlı ziyaretçileri onlar değildir; bir kısım mahkûmlar aşağıdaki Mete mevkiindeki yeni binalar içinde toplu olarak oturmaktadırlar; onların içecekleri, yıkanacakları, yemeklerini pişirmekte ve sair ihtiyaçlarında kullanacakları suyu büyük fıçılara doldurup araba ile veya hayvanların iki tarafına yükleyip asarak götürmek üzere hemen her gün bir kaç defa buraya gelip giden kırbalar vardır.

Ahmet Dündar bu sakalardan birisinin bu hizmetle vazifelendirilmiş olmasını mahkûmun mazideki hayatına ve onu hapisaneye sürükleyen suçunun mahiyetine nazaran fevkalâde senbolik buldu. Ufak tefek cüsseli, âdeta duygusuz ve sessiz bir çehre arkasında hemen hemen insana hiç bir şey söylemeyen bir ruhun sahibi olan saka Mehmet, insana ondan bahsedilmese, hic de dikkati çekecek bir adam değildir.

Mehmet, çelimsiz, gösterişsiz ve sükûtî manzarasile kurak, otsuz, çatlak topraklı iç Anadolu köylerini temsil ediyor. İç Anadoludaki verimsizlik burada tabiatın güçlüklerine karşı insan zekâsının yakın vakitlere kadar işlememiş olmasındandır; çalışılınca, kanallar açılıp su getirilince, toprak doyurulup uğraşılınca iç Anadoludan her türlü mahsulü almak mümkündür; Mehmet de öyle... Çelimsiz ve gösterişsiz; fakat kendisine iş verilince altında kalmıyor, yapıyor; sükûtî ve biraz içinden pazarlıklı; fakat konuşturulunca cevap veriyor, sorulunca anlatıyor.

Ahmet Dündar onun macerasını, ayazma mevkiinin taze gelin gibi nazlı nazlı sallanan serin rüzgârlı ve tatlı musikili kavak ağaçları altında, yere dökülmüş ağaç yapraklarının üstüne uzanarak ve sigarasını onun uzattığı köyünden gelme kavlı, yekpare taşlı, uzun sarı fitilli çakmakatn yakarak dinledi.

Kesik kesik, parça parça, biraz intizamsız ve bir hayli üzüntülü bir halde anlatıyordu.

Saka Mehmedin hikâyesi orta Anadolunun ıztırap tarihinden bir yapraktır. Köylünün başlıca geçim vasıtası bir avuc toprağı ve bir çift öküzüdür. Bu öküzler Nuh nebî zamanından kalma karasapana koşularak o arık toprak sürülecek; buğday, arpa, yulaf ekilecek; bu mahsulden hem ailenin yiyeceği çıkacak, hem vergi verilecek, hem diğer ihtiyaçları, petrolü, tuzu temine yarayacak olan para elde edilecek: Biraz efsanevî bir şey!

Toprak verimsiz, ziraat usulü eski. Onun için ki saka Mehmet ve hemşerileri sittin sene yama üstüne yama vurularak ilk şeklini tamamen kaybetmiş olan liyme liyme şalvar, diz yerleri patlak, pırtık ceket ve kenarından nasırlı parmaklar fırlayan eski çarık giyerek dolaşıyorlar.

Diğer bir çok köylerde olduğu gibi saka Mehmedin köyünde de ziraat çeşitleri mahduttur. Toprağı nadas ede ede türlü şeyler ekip biçmeği bilmezler; bir sene çalıştırıp bir sene dinlendirme yoluna giderler; dedelerinden ne gördülerse onu güderler.

Geçmiş yılların biriktirip köylünün sırtına bir cehennem azabı halinde yüklediği ihmal, bakımsızlık ve cehalet yükü bir yandan, bunun neticesi olan fakirlik bir yandan ve nihayet tabiatın kısırlığı, çetinliği, hainliği bir yandan... Aylar olur gök yüzünden bir damla yağmur düşmez; dereler kurur, çeşmeler akmaz, köylü hattâ içecek su bulamayacak hallere gelir. Böyle bir yerde senenin bazı mevsimlerinde olsun şırıl şırıl akan bir küçük derenin ne büyük kıymet olduğunu ve insanlara neler yaptırabileceğini söylemeğe lüzum var mı?

Saka Mehmedin tarlasının yakınlarından böyle bir ırmak bazı aylarda cılız ve gösterişsiz bir ince yılan gibi toprağın üstünde kıvrıla büküle sürüne sürüne geçip gidiyormuş.

Mehmet de, komşuları da imkân nisbetinde bu dereden faydalanmağa çalışıyorlar; arklar açarak tarlalarına su akıtıyorlar, şöyle böyle topraklarını sulamağa çalışıyorlar. Fakat hırs, adaletsizlik ve hakkına razı olmayıp başkasının zararına da olsa daha fazla şey kazanmak duygusu günün birinde Mehmedin komşularından birini doğru yoldan ve Mehemtle diğer komşuları da çileden çıkarıyor: İlerideki büyük tarlanın sahibi Hacı Hüseyin, çoluğunu çocuğunu, karısını, kızlarını, yanaşmaları ve etrafına topladığı diğer bir takım kimseleri bir gece sabaha kadar çalıştırarak derenin bir yerinden itibaren o zamana kadar olandan başka istikamette yeni bir mecra kazdırıyor; suları buradan akıtmağa başlıyor. Bu suretle eskiden dere ye hayli uzakta olan Hacı Hüseyinin toprakları baştan başa suya batıyor. Başka kimsenin arazisine de bir yudum su akmıyor.

(Devamı var)

Belediye imar müdürlüğü

Muhtelif yerlerin tafsilât plânlarını hazırlıyor

... müdürlüğü mimar Prostla ... Boğaziçinin Rumeli sahi... ve civarı, Sultanah... Sirkeci, İstiklâl caddesi ve Samatya ve civarının taf... plânlarını hazırlamaktadır. ... teşrinisaniye kadar ik... edilecektir.

... ve Erenköyüne ait taf... plânlarını tetkik etmek üze... Meclisinin nafia encüme... faaliyet devresinde im... bulamamıştır. Encümen tem... ayı içinde imar müdürlüğün... çalışarak buraya ait tafsilât ... mahallinde tetkikler ... üzere tamamlamıştır. Ke... Büyükadanın tafsilât plânları ... encümeni tarafından hazır...

Bir muallim vefat etti

İstanbul Öğretmenleri yardım cemiyeti reisliğinden:

Cemiyetimiz azasından Çatalca ... köy okulu öğretmeni ... Mutluyu aramızdan ... ebediyen kaybettik. Ke... ailesine ve sayın arkadaşlara ... taziyetlerimizi sunarız.

Çocuk kampları kapandı

Şehrimizin muhtelif sayfiye ... yerlerinde açılan çocuk kapmları ... akşam kapanmıştır. Kamplara ... çocuk iştirak etmiştir. Yapı... tıbbî muayeneler neticesinde ... çocukların 1—2,5 kilo arasın... faydalandıkları görülmüştür.

Kısa HABERLER

* Fiyat murakabe komisyonu ... tekrar toplanacaktır. Bu ... toplantıda beyazpeynir ve zentin... fiyatları görüşülecektir.

* İzmitte tetkiklerde bulunan ... Bank umum müdürü Bur... Zihni Sanusun bugün şehri... gelmesi mümkündür. Burhan ... burada da bazı tetkiklerde ... bulunacaktır.

* Ellerinde mevcut tasdikli ta... aykırı olarak muhtelif lo... ve gazinoların yemeklere ... fazla ve beş kuruş gibi zamlar ... yaptıkları belediyeye yapılan şi... ayetlerden anlaşılmıştır. ... Bu gibi lokanta ve gazinolara ... mükerrer kapanma cezası verile...

* Son günlerde şehrin muhte... semtlerinde dolaşan dilencile... çoğaldığı görülmüştür. ... Bunlardan 30—40 kadar yaka... lanarak haklarında takibata baş... lanmış bir kısmı darülâcezeye gön... derilmiştir.

* Muhtelif park ve bahçelerdeki ... bank miktarının fazlalaştırılması ... hususunda belediye tedbirler al... mıştır. Tepebaşı bahçesine 12, Toz... kopara 22 bank daha ilâve edil... miştir.

* Üsküdar imar plânı üzerinde ... bazı değişmeler yapılmıştır. Bu ... değişmeler bilhassa meydan inşa... sına aittir.

* Bursa — Yalova yolu dün ... 88992 liraya ihale edilmiştir.

* Hususî otomobillere izin ve... rileceği hakkında bazı gazetelerin ... yazdığı haber doğru değildir. Vilâ... yete bu hususta hiç bir tebligat ... yapılmamıştır.

* Edirnekapı ile Topkapı ara... sındaki asfalt yolun elektriklen... dirilmesine karar verilmiştir. Elek... triklenme plânı hazırlanmaktadır.

* Pazar günleri Veliefendiye ... hareket ettirilen otobüslerin Flor... yaya kadar gitmeleri için tetkik... lere başlanmıştır.

* İzmirde Toprak Ofisindeki ... suiistimallerin tahkikine devam ... edilmektedir. Ofis müdürü Cevat, ... muhasebecisi Fehmi ve muhasibi ... Celâlle veznedarı Adile içten el... çektirilmiştir.

* Asker ailelerine yardım lâyi... hası hazırlanmıştır. Memur ve ... müstahdemlerin maaş ve ücretle... rinden muayyen nisbet dahilinde ... bir miktar kesilmesi, serbest mes... lek erbabının da kazanç vergileri... nin esas tutularak yardım parası ... alınması esas tutulması mevzuu ... bahistir.

* Dahiliye Vekâleti merkez teş... kilâtında bazı değişiklikler yapıl... ması mukarrerdir. Vekâlet umum ... müdür muavinleri ile ekseri şube ... müdürlerinin birinci sınıf kayma... kamlıklara nakilleri ve yerlerine ... vazifelerinde muvaffakıyet göster... miş kaymakamlardan seçilen ida... recilerin tayini karar altına alın... mıştır. Merkezde uzun zaman hiz... met gören idareciler ileride ter... fian valiliklere naklolnacaklardır.

ŞEHİR HABERLERİ

Fırınlar sıkı kontrola tabi tutuluyor

Fena ekmek yapanların un miktarı azaltılacak, tekerrüründe fırın kapatılacak

Belediye ekmek vaziyetile yakından alâkadar olmaktadır. Belediye sıhhat işleri müdürlüğü tarafından muhtelif fırınlarda yapılan ekmeklerden günde 70—80 nümune alınarak tahlil edilmek üzere belediye kimyahanesine gönderilmektedir.

İyi ekmek yapan fırınların un miktarı arttırılacak ve fena ekmek yapanların da un miktarı azaltılacaktır.

Verilen yeni karalara göre bir kaç defa fena ekmek yaptığı tesbit edilen fırın kapatılacaktır. Vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdar dün muhtelif fırınlardan alınan ekmek nümunelerini tetkik etmiştir.

Diğer taraftan hasta çocuklara da francala tevziine başlanmıştır.

Beyker mağazasının muhakemesi

Müessese müdürü ile kundura dairesi şefinin zorla celbine karar verildi

Beyoğlundaki meşhur Beyker mağazasının, dün öğleden sonra asliye ikinci ceza mahkemesinde, yüzde 128 kârla kundura satmak suretile ihtikâr yapmak suçundan muhakemesi yapılacaktı.

Fakat mahkeme geç vakte kadar beklediği halde, ne mağazanın mesul müdürü Samuel ne de kundura dairesi şefi Dimitri gelmemişlerdir. Bunun üzerine mahkeme kendilerinin polis vasıtasile zorla getirilmelerine karar vermiş, muhakemeyi başka bir güne bırakmıştır.

Orta tedrisat öğretmen kadrosu hazırlanıyor

Maarif Vekilliği orta tedrisat öğretmen kadrosunu hazırlamak üzere tetkiklere başlamıştır. Bu yıl Gazi terbiye enstitüsünden 120 yüksek öğretmen ve Ankara Dil Tarih Coğrafya fakültesinden de 200 kadar olmak üzere 400 e yakın öğretmen muhtelif okullarda vazife alacaklardır.

Maarif Vekilliği, bu seneki kadroda bilhassa öğretmenlerin mezun oldukları fakülte ile alâkalı dersleri okutmalarına ehemmiyet vermektedir.

Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da İstanbula ancak yardımcı öğretmen tayin edilecektir.

İzmir Belediye Reisi şehrimizde

İzmir belediye reisi Behçet Uz şehrimize gelmiştir. Behçet Uz, 20 ağustosta açılacak İzmir enternasyonal fuarı merasimine riyaset buyurmasını Başvekilimiz doktor Refik Saydamdan rica ettiğini söylemiştir.

Kuru fasulyaya nark konacak

Fiyat murakabe komisyonu bir müddet evvel kuru çalıfasulyenin toptan ve perakende satışlarına nark koymuştu.

Ticaret Vekâleti bu narkı tasdik ettikten başka diğer cins kuru fasulyelere de nark konmasını bildirmiştir. Bu cihetle, fiyat murakabe bürosu, kuru fasulye fiyatlarını zahire borsasından sormuştur. Komisyonun pazartesi günkü içtimaında kuru fasulyeye nark konması işini görüşmesi muhtemeldir.

Altın Fiyatı

Dün de bir altının fiyatı 25 lira 75 kuruştu.

Pasif korunma inşaatının paraları

Kim tarafından ödenecek?

Evlerde yapılan siper sığınak ve pasif korunma teşkilâtma sarfedilen paraları kiracı ve ev sahipleri arasında ne şekilde ödeneceği Dahiliye Vekâletinden sorulmuştur. Gelen cevaba göre, bahçelerde yapılan siper sığınak gibi teşkilât ev sahipleri, ev içindeki umumi korunma tedbirleri de kiracılar tarafından ödenecektir.

Satie davası

Son haftasına geldi

Uzun zamandanberi, birinci ağır ceza mahkemesinde nakzen görülmekte olan sabık Deniz Bank erkânının Satie suiistimali muhakemesi dün son safhasına gelmiştir.

Mahkeme dün verdiği ara kararında, Satie binasının Denizbank tarafından alınmasının Deniz Bank kanununa göre İktsat Vekâletine sorulması lâzım geldiği halde, sorulmamasının sebebi verilen bir hususî müsaade neticesi olup olmadığının iktisat vekâletine sorulmasına karar vermiş, muhakemeyi başka bir güne bırakmıştır.

Beşiktaş Halkevi temsil kolu

Kayseride muvaffakiyetli temsiller verdi

Kayseri, 30 (Hususî) — Sivastan şehrimize gelerek muvaffakıyetli iki temsil veren Beşiktaş halkevi temsil kolunun Kayseri bez fabrikasında da bir temsil vermesine müsaade edilmesi fabrika müdürlüğü tarafından parti genel sekreterliğinden rica edilmişti. Genel sekreterlik istenilen müsaadeyi verdiğinden İstanbullu gençler dün gece fabrikada çok muvaffakıyetli bir temsil vermiler ve alkışlandılar. Gençler bu akşam Ankaraya hareket edecekler, perşembe akşamı Ankara halkevi salonunda bir temsil vereceklerdir.

Gramer komisyonu âzaları döndüler

Ankarada toplanan gramer komisyonuna iştirak eden azalardan bir kısmı evvelce dönmüştü. Dün de son kafile dönmüştür. Hazırlanan ve tadil edilen gramer bu yıl okullarda tatbik edilecektir. Yıl sonunda öğretmenlerin mütalea alarını almarak kati gramer hazırlanacaktır.

Görüp düşündükçe:

İhtikâr mı? Kadirşinaslık mı?

"Hasr Kumçayı", kendi köşesinde, dün, ehemmiyetli bir noktayı ele aldı. Meşhur riyaziyeci "Ayntayn", Amerikaya göç edince, ora darülfünunlarına baş vurmuş ve kürsü istemiş.

Bütün dünyaya yayılan şöhreti, tabiî Amerikada da imdadına yetişmiş. Kendisine:

— Nerede isterseniz ders verebilirsiniz. Bu hizmetinize karşılık olarak da ne emriniz varsa, söylersiniz.

Demişler. Aynştayn bir miktar teklif etmiş. Fakat Amerikalılar, bunu, bizzat ilme liyakat ve iktidara bir hakaret sayarak yirmi mislini vermişler. "Hasan Kumçayı", bu neticeye varan işte, bir ilim ihtikârı olup olmadığını soruyor.

İlim kıymetinde (Sorbon), (Oksford), (Kembriç) piyasalarını esas tutmaktan ileri gelen bu ihtikâr zannı, bence hem asılda, hem feriğde hatalıdır.

Evvelâ ilimde ihtikâr yapılamaz. Çünkü "Mutlak ilim", aslâ bir "zarurî havayıç" listesinde yer almamıştır. Müşterisi az, arayıcısı seyrek, fedakârı ise enderdir. Böyle bir mal üstünde kimkime ihtikâr yapmağa kalkışacak?

Tutalım, ki muhit böyle bir ihtikâra hazır olsun; hangi gerçek âlim bu kepazeliğe katlanabilir?

Kıymet hükümleri, yeryüzünde çok değişiyor. Biçilen baha, çevrenin göreneğine, zenginliğine, değeri anlayışına göre yüksek veya düşük olur. Meselâ, bizde en kabadayısı on liraya alınan hikâyeler, başka memleketlerde sahibine iki yüz lira getirmektedir. Ama bu netice karşısında, ne onlar ihtikâr davasına kalkışırlar, ne de biz "gabni fahiş" iddia edebiliriz. Amerikada alın teri, şakaklardan süzülürken, altın damlası olarak ceplere dökülür. Orada para çok ve ucuz, saygı pahalıdır.

Son gelen "Lâyf" mecmuasında Amerikan hudut zabıtasına ait resimler ve rakamlar var. Bir hudut polisi, senede 2500 le 6000 dolar arasında maaş alıyormuş. 6000 dolar, bugün en aşağı on iki bin lira demektir.

Dünya polisinin kazancı ile bunları karşılaştırırsak, her halde epey farklı neticelere varırız, sanıyorum. "Aynştayn" a kendi tahmininin yirmi kere fazlasını veren ve bundan aşağısını ilme hakaret sayan Amerikalıyı, biz bir ilim ihtikâr maznunu gibi değil, ancak büyük bir kadirşinas gibi muhakeme edebiliriz.

HAKKI SÜHA GEZGİN

GÜNDEN GÜNE

Radyoda Karagöz

DÜN akşam radyomuzda "Karagöz saati" ne sıra gelmişti. Dinledik; "eğlendik".. Fakat şu nokta üzerinde durmaktan da kendimizi alamadık.

Karagözle Hacivat rolünü yapan sanatkâr veya san'atkârlar hep eski hayattan, eski âlemden bahsediyor; nükteler, lâtifeler, fıkralar tamamen eski hayatın yadigârlarıdır. Hattâ oyun icabı, bir gezintiye çıkmaları lâzımgeldi; onun için bile, tutup "Kâğıthane" yi seçtiler... Halbuki Kâğıthane neresidir?. Şimdi oraya gim gidiyor? Kayık sefaları hangi devirde gömülü kalmıştır?. Bunları düşünen olmamış..

Karagözün oyunları için, büsbütün yeni mevzularla skeçler yazan yok mu acaba!?.. Meselâ Karagözün "Yalova sefası" haydi neyse ne... — şimdi Yalovanın bir hayatiyeti vardır — Fakat "Kâğıthane sefası" nda zevk duyacak bir cihet bulamıyoruz.. Karagözü, ben, aşağı yukarı şöyle tahayyül ediyorum: Eski zaman adamıdır. Fakat mükemmel bir intibak kabiliyetini haiz, zeki, neşeli bir insan!.. Ondan, eski hayatın güzelliklerine, tuhaflıklarına ait bir fıkrayı dinleyebiliriz. O hayatı canlandıran temsillerine rağbet gösterebiliriz. Fakat bir gün Karagözü, meselâ "Bobstil" ler arasına getirmek de enteresan olur. Karagözü bu bakımdan birinci sınıf bir ahlâk hocası gibi istismar etmek mümkündür. Karagözle, Florya plajına götürülebilir. Yeni düğünlere, çaylı danslara davet edilir ve bunların herhangi birini seyrettikten sonra, zamanımızın bazı husussiyetleri hakkında, büyük tezad sahneleri ile bir fikir sahibi olmak kabildir.

Bunları yazacak muharrir yok mudur? Hem size bir şey söyliyeyim mi? Karagözü, mütemadiyen eski usul, gelişi güzel söyletip durmakla bu mükemmel halk kahramanını aleyhine hareket etmiş oluyoruz. Halbuki bu, Karagözün istikbaline inanmışlardanız. Onda Halkın ruhuna her bakımdan nüfuz edecek sade ve samimi bir vasıf buluyoruz. Karagözü, karısını, Hacivadı ve Bayan Hacivadı, sonra onların çocuklarını, arada bir kapıyı çalan çenebaz komşu kadını, kocasını, mahalle bekçisini ve birkaç diğer tipten ibaret olan "Karagöz temsili" eşhasını daha genişletmeli ve bu temsilin bünyesine, modern, sosyal entrikalar şırınga etmeli...

Yoksa, kendisine uzun bir ömür mukadder olduğuna kani bulunduğumuz Karagözü, mazinin rutubeti ile romatizma edip öldüreceğiz.

HİKMET MÜNİR

Siyamdan bir ticaret heyeti geldi

Siyamdan şehrimize bir ticaret heyeti gelmiştir. Bu heyet, şehrimizde bir kaç gün kalarak alâkadarlarla ticari temaslarda bulunacak, ağlebi ihtimal, çay ithalâtçıları ile görüşecektir.

Alârm tecrübesi tehir edildi

Ağustos ayı içerisinde gerek sanayi müesseselerinde ve gerekse umumi olarak yapılması düşünülen büyük alârm tecrübesi bazı noksanların ikmal edilmesi için bir buçuk ay sonraya bırakılmıştır.

Bir genç kıza tecavüz eden mahkûm oldu

Nazife adında bir genç kıza zorla tecavüz ederek kendisini kirleten Ömer Uyan adında birisi, dün birinci ağır ceza mahkemesince 3 sene 6 ay müddetle hapis cezasına mahkûm edilmiştir.

Yirmi yıl evvelki Vakit

31 Temmuz 921

Fethi Bey

İtalyada kalmış olan Dahiliye Nazır esbakı Fethi Bey dün doğrudan doğruya İnebolaya gitmek üzere bir İtalyan vapuru ile şehrimize uğramış, vapurda efradı ailesi ile görüştükten sonra Karadenize mütevecihen yola devam etmiştir.

— 38 —

Hakkı çok sakindi:

— Vaktini pek kestiremem.

Müddeiumumi şaşaladı:

— Odaya girdiğiniz zaman ne gördünüz?

Hakkı müphem cevaplar vermekte devam ediyordu.

Bilmiyorum, daha doğrusu pek farkında değilim.

Bu cevap da müddeiumuminin istediği şekilde değildi. O daha açık ve katî bir mukabele bekliyordu. Tekrarladı:

— Affedersiniz. Sözleriniz hiç bir şeyi aydınlatacak mahiyette değil.. Biraz da kaçamak yollu oluyor.

Hakkı soğukkanlılıkla cevap vermeğe başlamıştı. Ellerini pantolonunun ceplerine soktu.. Yavaş yavaş odanın içinde dolaşmağa başladı. Hareketlerinde iti mat. yürüyüşünde emniyet vardı. Kapıya kadar gitti, döndü ve müddeiumuminin karşısında durdu:

— Kati olarak bilmediklerim hakkında müsbet sözler söyliyemem ya!..

Tabakasını çıkardı. Müddeiumumiye, ve o zamana kadar cesedin başucundan kalkmamış olan doktora uzattı. İkisi de sigara içmediklerini söylediler. Hakkı bir sigara yakarak dumanlarını halkalaştırmağa çalıştı. Müddeiumumi bu lâkaydi karşısında Hakkıya fazla bir şey sormağa lüzum görmemiş olacak ki:

— O halde bayana soralım.

İnciye döndü. Kapının yanı başında büzülmüş bekliyordu. rengi uçuktu. Parmaklarile elindeki mendili eziyor, buruşturuyordu.

— Siz ne vakıt odaya girdi niz bayan?

İnci titrek sesle cevap verdi:

— Mahmut Beyden biraz önce...

— Odada kimse var mıydı?

İnci, lâkayt olduğu, sigara içen Hakkı Beye baktı. Onun bu çok soğuk hareketine canı sıkılmış. âdeta diş bilemğe başlamıştı. Müddeiumumi daha uzun boylu beklemeğe niyetli değildi. Sualini tekrarladı:

— Odada kimse var mıydı?

Bu sefer İnci acele acele:

— Evet, dedi. Hakkı Bey vardı.

Müddeiumumi İnciye sokuldu. Sesini tatlılaştırmağa çalıştı:

— Neler gördünüz?.. Hakkı Bey ne yapıyordu? Cinayet işlenmiş miydi?

İnci kendisine çok sokulmuş olan müddeiumuminin gözlerine baktı. Onlarda parlak bir zekâ nın kıvılcımları parlıyordu. Hak kı Bey düşünerek kaçamak cevaplar vermesinin boş olacağını kestiriyordu. Gördüklerini olduğu gibi anlatmağa karar vermişti:

— Seniha Hanım yerde yatıyordu, zannedersem ölmüştü. Çünkü ben odaya girdikten sonra hiç hareket etmedi, kımıldamadı.

Müddeiumumi cevap verecek olanı bulmuştu..

— Hakkı Bey ne yapıyordu?

İncinin elinden tuttu. Beraber yürüdüler. İnciyi bir iskemle üzerine oturttu. Ellerini göğsü üzerinde kavuşturarak bekledi. Ayak burunlarile topukları üzerinde yaylanıyordu. İleri, geri sallanıyordu. İnci gözlerile bu heybetli adamı seyretti. Suali hatırladı:

— Hakkı Bey Seniha Hanımın cesedi önünde diz çökmüştü.

Müddeiumumi daha ince malûmat istiyordu:

— Hepsi bukadar mı?

Doktor ayağa kalkmıştı. Müddeiumuminin yanına geldi. Bir eli İncinin omuzuna koydu:

— Cinayet sivri bir bıçakla işlenmiş olduğuna göre elinde bir şey var mıydı?

İncinin gözleri büyüdü. Odanın içinde dolaştılar. Başını çevirdi. Ve telefon masasının altına takıldı kaldı.

— Vardı efendim.

Müddeiumumi ile doktor İncinin baktığı tarafa başlarını çevirmişlerdi. Polislerden biri gitti, telefon masasının altından siyah saplı ucu sivri bıçağı aldı, getirdi ve müddeiumumiye verdi.

Bıçak kanlıydı. Henüz kurumuştu. Müddeiumumi bıçağı uzun boylu muayene etti ve İnciye gösterdi:

— Bu bıçak mıydı?

İnci bıçağın Hakkı Beyin elinden düştüğünü görmüştü. Tereddüde lüzum yoktu. Tasdik etti:

— Evet efendim, zanneder sem bu bıçaktı.

Müddeiumumi Hakkı Beye döndü:

— Bayan İncinin ifadelerine göre, ölüm sırasında veya biraz sonra siz odaya girmişsiniz. Elinizde bu bıçak görülmüş. Buna ne dersiniz?

Hakkının itira zettiği yoktu. O, hâdiselere ve hâdiselerin seyrine kaptırmıştı kendini. Ne deseler kabul edecekti. Biraz önceki sözünü hatırlıyordu.

— Hayatımı bile vermek lâzım gelse onun adını temiz yaşat mak için hiçbir şeyden çekinmiyeceğim.

Bu sözü şu ölünün başucunda veriyorum. Bana inan bana.

Bu sözü da karısına karşı olan sevgisinden, şüphelerini yenmek, boğmak ve unutmak kaygısından vermişti.

Müddeiumumının son sualine de ötekiler gibi cevap verdi:

— Cereyan eden hâdiselerin farkında değildim. İncinin söylemiş olduklarını doğrudan doğruya not edebilirsiniz.

Müddeiumumi hayret içindeydi. Bu kadar sükûnetle menfi delilleri kabul etmenin mânasını kavrayamıyordu.

(Devamı var)

AJANS, TELEFON, TELGRAF HABERLERİ

SİYAM

Yeni bir işgal sahası olmak üzere

Japonya

İngilizlerin işgaline mani olmak için harekete geçecek

— Radyo gazetesinden —

Japon radyoları Siyam aleyhinde neşriyata devam etmektedirler. Gazetelere göre İngiliz kıtaları Siyam hududuna doğru ilerlemektedir. İngiliz gemileri Siyam açıklarında dolaşmaktadır. Siyamda muzır unsurlar Japonya aleyhine çalışmaktadır. Siyam her an Suriye akıbetine uğrayabilecektir.

Bu neşriyat uzak şarkta malûm mücadelelerden birinin başladığını göstermektedir. Bu malûm mücadeleye göre Japonya Hindiçininin akıbetini tehlikeli görecek, Siyamın İngilizler tarafından işgaline mani olmak için burasını işgal edecektir. Bu suretle Siyamın da Hindiçini gibi emniyetini temin eyliyecektir.

Ukranyanın Balza şehri

Alman kıtaları tarafından işgal edildi

Milâno, 30 (A.A.) — Ofi:

Ukraynada kâin Balza şehri, Popolo d'İtalia'nın Rumanya - Rusya cephesindeki muhabirinin telefonla bildirdiğine göre, Almanlar tarafından işgal edilmiştir.

Bu şehir, Dinyesterin 40 kilometre şarkında ve Dinyester ile Bong arasında yarı yolda bulunmaktadır.

Japon Amerikan münasebatı

Vaşington, 30 (A.A.) — Hariciye müsteşarı M. Sumner Vels matbuat konferansında Birleşik Amerikanın Japonya ile yaptığı ticaretin devamına müsaade edileceği hususunda Birleşik Amerika hükûmeti tarafından Japonyaya teminat verilmediğini söylemiştir.

Birleşik Amerika limanlarından ayrılmak istiyen Japon gemilerine lâzım olan müsaadenin verileceğini beyan eden M. Vels, şunları ilâve etmiştir.

Japon hamulelerinin herhangi bir ticarî muameleye tâbi tutulabilmesi için lisans lâzım olacaktır. Bu tedbir Birleşik Amerika limanlarında bulunan Japon gemileri tarafından yapılacak gıda, mahrukat veya diğer eşya mübayaatını da alâkadar etmektedir.

Japon başvekilinin ifşaatı

(Baş tarafı 1 incide)

bir safhaya girmiş olduğuna işaret ederek demiştir ki:

Bu harbin Japonya için vahim akisleri olacağına hiç şüphe edilmemelidir. Dünyanın vaziyeti devamlı bir surette değiştiği için her Japon en fena ihtimallere karşı koymağa hazır bulunmalıdır.

Hükûmet ileride tahaddüs edebilecek her türlü vaziyeti karşılamak üzere bütün ihtiyatları seferber edebilmek için elinden geleni yapmaktadır.

Prens Konoye nutkunu bitirirken hükûmetin seferberlik konunlarının süratle tahakkuk ettirilebilmesine ait meselelerin komisyon azaları tarafından tetkikini talep etmiştir.

* * *

Londra, 30 (A.A.) — Afi:

Tokyodan bildirildiğine göre Japon salâhiyetli mahfilleri şayet demokrasiler Hindiçini vaziyetini bir emrivaki olarak kabul ederlerse Japonyanın genişleme siyasetine nihayet vereceğini söylemişlerdir. Aksi takdirde demokrasiler Japonyayı çenber içine almağa devam ederlerse Japonya böyle bir hareketin önüne geçmek için lâzım gelen tedbirleri alacaktır. Japonya bir anlaşma zemini bulunabileceği hususunda ümidini kesmemiştir.

Sovyet tebliği

(Baş tarafı 1 incide)

28 temmuz gecesi Moskova üzerine yaptıkları hava akınında Almanlar evvelce bildirildiği üzere 9 değil 10 tayyare kaybetmişlerdir.

* * *

Moskova, 30 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliği: 29 temmuz günü Smolensk cephesinde şiddetli muharebeler devam etmiştir. Sovyet kıtalarının mukabil taarruza girişmeleri Almanları ağır zayiatla mevzilerini terketmeğe sebeb olmuştur. Jitomir, Nevel ve Novorzev istikametlerinde harp devam ediyor.

Sovyet hava kuvvetleri kara kuvvetleriyle işbirliği yaparak Alman motörize kıtalarına, hava meydanlarına taarruz etmiştir. 27-28 temmuzda 51 Sovyet tayyaresine mukabil 74 Alman tayyaresi tahrip edilmiştir 28 temmuz gecesi Moskovaya yapılan taarruzda evvelce bildirildiği gibi 9 değil, 10 tayyare tahrip edildiği anlaşılmıştır.

(Sovyet tebliğinde ilk defa ismi geçen Novorzev, Porkofun 60 mil cenubu garbisindedir.)

LOZOVSKİNİN BEYANATI

Londra, 30 (A.A.) — (B.B.C.) Sovyet istihbarat bürosu reis muavini Lozovski gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur. "Harbin altıncı haftasında Alman ileri hareketi durdurulmuştur. Bazı cephelerde mukabil taarruzlar yapılarak düşman geriye tardedilmiştir. Cephede sabit vaziyt yoktur. Bütün cephe boyunca, hattâ cephe gerisinde harp ediliyor. Bazı Alman kuvvetleri muhasara edilmiştir. Siperler harbi sabitleştirmek için değil, fırlamak içindir.

Nişi Nişi adındaki Japon gazetesi tarafından Almanların Leningrada girdikleri hakkında verilen haberin doğru olup olmadığı hakkındaki suale Lozovski şu cevabı vermiştir:

"Söyliyebileceğim Alman propagandasının bu gazeteye girebildiğidir."

Röyter muhabirine göre

Moskova, 30 (A.A.) — Röyter Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Moskova istikametinde bir yarma hareketine muvaffak olamıyan Hitlerin şimdi Ukraynanın merkezi Kiyefe doğru bir yarma hareketi yapmak üzere gayretlerini toplamak istediği anlaşılmaktadır. Hitler Leningrad istikametine de azami kuvvetlerini sevk edebilirdi. Fakat Leningrad üzerine yapılacak bir ileri hareketi bile, Baltık donanmasının bir kısmının memleketle irtibatını kesmesine ve başlıca sanayi merkezlerinden birini tecrit etmesine rağmen Ukranyada yapılacak muvaffakiyetli bir ilerleyiş kadar Sovyetler aleyhine ciddi neticeler veremez.

Son Sovyet tebliğlerine göre, Kiyefin 130 kilometre kadar garbında bulunan Jitomir bölgesinde Almanlar tarafından yapılan şiddetli bir taarruz Sovyet ordusunun muannidane mukavemetine çarparak parçalanmaktadır. Almanların bir taraftan mühim endüstri mıntakalarına diğer taraftan da büyük münakale şebekelerinin bulunduğu mıntakalara iki ileri hareketine teşebbüs etmekte olduğu anlaşılmaktadır. Jitomir bölgesinde bir ileri hareketi daha kolay inkişaf edebilirse de Almanların Sovyet kuvvetlerinin büyük bir kısmının Moskovanın garbında ve Smolensk mıntakasında toplandığını zannettikleri sanılmaktadır. Almanların yağmur başlamadan evvel Moskovaya girmek ümidini beslemeleri veya geçen harpte olduğu gibi Ukranyanın Moskova ile irtibatını kesmek maksadile hareket etmeleri de mümkündür. Böyle bir plânın tatbikine kalkışmak teemmülsüz bir hareket olur. Çünkü geçen harpteki vaziyetin aksine olarak şimdi Almanların karşısında techizatı mükemmel ve şimdiye kadar savaş kıymeti azalmamış bir Sovyet ordusu bulunmaktadır.

Bundan başka verilen ağır zayiata rağmen, Stalinin elinde ordunun boşluklarını dolduracak sayısız insan ihtiyatı ve Almanların da teessüfle müessirliğini itiraf ettikleri mükemmel tanklar vardır.

Alman taarruzunun Kiyef istikametinde yapılmasının diğer bir sebebi de Almanların son derece iaşe müşkülâtile karşılaşmış bulunmalarıdır.

Almanlar bundan başka Sovyet çetelerinin faaliyetinden mütevellit güçlükleri de yenmek mecburiyetindedirler.

Leningrad mıntakasındaki bataklıklar ve ormanlar ise Alman ileri hareketi için çok gayri müsait bir arazi arzetmektedir. Netekim bu harbin ilk siper muharebeleri yalnız bu mıntakada cereyan etmektedir. Ladoga gölü kıyıları boyunca Pretrozavodski istikametinde yapılan ileri hareketi Sovyetlere endişe vermemektedir.

Alman tayyare zayiatı

Londra, 30 (A.A.) — Harbin bidayetinden itibaren 1941 senesi Haziran ayının sonuna kadar 7195 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Bu tayyarelerden 3566 sı İngiltere üzerinde, 124 ü Avrupada, 56 sı Norveçte ve 457 si Dünkerk harekâtına kadar geçen müddet içinde tahrip edilmiştir. 327 tayyare İngiliz donanması tarafından ve 1928 tayyare de orta şarkta düşürülmüştür.

İran

(Baş tarafı 1 incide)

Londra, 30 (A.A.) — Mister Eden avam kamarasında sorulan bir suale şu cevabı vermiştir:

İranda çok fazla miktarda Almanın ikamet etmesine müsadeye devam etmekle maruz kaldığı tehlike hakkında İran hükûmetinin ciddî surette nazarı dikkatini celbetmiş bulunuyorum. İran hükûmetinin bu ihtarı hesaba katacağını ve bu vaziyetin önüne geçmek üzere icabeden tedbirleri alacağını ümit ederim.

Sovyet Rusyanın da aynı şekilde bir teşebbüste bulunup bulunmadığı sualine cevap olarak Mister Eden demiştir ki:

Bu işte Sovyet hükûmeti ile sıkı bir iş birliği yaparak hareket ettik.

Japon kıtaları Şanghayda

Şanghay, 30 (A.A.) — İlk Japon kıtaları perşembe sabahı Şanghaya çıkmışlardır. Sabahın ilk saatlerinde baştan başa dolu iki nakliye vapuru hiçbir güçlükle karşılaşmadan limana gismiş bulunuyorlardı.

Alman tebliği

(Baş tarafı 1 incide)

çenberini aşmak gayesiyle yaptığı yeni bütün teşebbüsleri akim kalmıştır. Bu hücumlar esnasında düşmana ağır zayiat verdirilmiştir.

Şark cephesinin diğer bölgelerinde hareket plân mucibince devam etmektedir.

Hususî bir tebliğde bildirildiği gibi Alman denizaltı kuvvetleri bir himaye altında bulunan düşman gemi kafilelerine hücum eden İngiliz muhripleri, kruvazörleri, yardımcı kruvazörleri ve denizaltı tuzağı gemilerinin şiddetli mukavemetine rağmen cem'an 116.500 tonluk 19 İngiliz ticaret gemisi batırılmıştır.

Bundan başka bir İngiliz muhribi ve bir korvet tahrip edilmiştir.

İskoçyanın batı sahili açıklarında Alman hava kuvvetleri 6 bin tolup bir düşman ticaret gemisini batırmıştır.

Alman savaş tayyareleri dün gece Grear Mouth limanı tesisatını ve şarkî İngilterede bulunan bir tayyare meydanını muvaffakıyetle bombardıman etmişlerdir.

Afrikanın şimal sahili açıklarında Alman ve İtalyan pike tayyareleri Tozruk'un şimalinde büyük bir korsan gemisini batırmış ve bir iaşe gemisini de ciddî surette hasara uğratmıştır.

Alman harp tayyareleri Mersa Matruh civarında bulunan İngiliz askerî barakalarına da tam muvaffakıyetle neticelenen taarruzlar yapmışlardır.

Süveyş kanalında 28 - 29 temmuz gecesinde düşman askerî tesisatı bombardıman edilmiştir.

Berlin, 30 (Radyo — Alman başkumandanlığının tebliği: Viazma civarında ileri kuvvetlerimiz şimendifer hattına vasıl olmuş, burada hattın iki tarafında mühim şimendifer levazımı, bir zırhlı tren, Sovyet kıtaatı bulunduğunu görmüştür. Derhal yapılan taarruz neticesinde 1200 vagon, 1000 tank, birçok levazım tahrip edilmiştir.

Sovyet - Leh anlaşması

Londra, 30 (A.A.) — Sovyet - Polonya anlaşmasının metni aşağıda yazılmıştır:

1 — Sovyet hükûmeti Polonyada arazi değişiklikleri hakkında Almanya ile Sovyetler Birliği arasında 1939 senesinde aktedilen muahedenin iptal edilmiş olduğunu kabul eder.

Polonya hükûmeti, Polonyanın hiç bir devlete Sovyetler Birliği aleyhine müteveccih bir anlaşma ile bağlı olmadığını beyan eder.

2 — Bu anlaşmanın imzasını müteakip iki hükûmet arasında diplomatik münasbetler yeniden tesis edilecek ve iki hükûmet derhal biribirleri nezdine büyük elçiler izam edeceklerdir.

3 — Her iki devlet Hitler Almanyasına karşı yapılmakta olan harpte yek diğerine karşılıklı yardım yapmak ve müzaheret göstermek hususlarında mutabıktırlar. Sovyet hükûmeti, Sovyet hükûmeti ile mutabık kalmarak tayin edilecek bir Polonyalı kumandanın emri altında ve Sovyet topraklarında bir Polonya ordusu teşkiline muvafakat ettiğini beyan eder. Şu kadar ki, Sovyet topraklarında tşekil edilecek Polonya ordusu askerî hareket itibarile Sovyet başkumandanlığına tabi bulunacak ve Polonya ordusu Sovyet başkumanda heyetinde temisl edilmiş bulunacaktır.

Bu ordunun kumandasına ve sevki idaresine ait teferüat müteakip bir anlaşma ile tayin edilecektir.

* * *

Londra, 30 (A.A.) — Mister Çörçil, Sovyet — Polonya anlaşmasının imza merasimine riyaset etmiş ve bu muahedenin iki tarihi milletin beşer hududunu müdafaa için birleşmiş olmalarını kaydettiğini söylemiştir.

(2. ci sahifemizde bu anlaşmaya dair diğer havadisleri bulacaksınız.)

Kedinin boynu[na] çıngırağı kim takacak

(Baş tarafı 1 i[ncide])

— Kedi zorbadır. Fare[ler] alesef zayıf. Bir yere top[lanıp] hücum etmiş olsak da [ke]dinin hakkından gelemey[iz. Bi]zim yapacağımız şey o[lsa] onun semtine uğrama[mak,] kendimizi ondan koruma[k.] en iyi çare budur. Bir ç[ıngırak] alalım. Kedinin boğazına [takalı]m. Kedi bizim bulun[duğumuz] yerlere yaklaşınca bu çın[gırağın] sesini işitiriz ve derhal [...] uzaklaşırız. Böylelikle d[a] düşmanımızın şerrinden [kur]tulmuş oluruz."

Bu teklif bütün dinley[enlerin] hoşuna gitmiş. Yalnız [...]den biri şunu sormuş:

— Evet, fare kardeşi[m ...] pek güzel. Kedinin boğa[zına] çıngırak takılırsa onun [...] tehlikeden kurtarır. Fa[kat ara]mızdan hangi kabadayı [...] kedinin boğazına bu çın[gırağı] takacak?"

— !!!!!!

Avrupa harbinde de as[...] karı mesele bu safhada [...] mi?

HASAN KU[...]

Şimalde Alma[n] muvaffakiyetle[ri]

(Baş tarafı 1 in[cide])

istifade edilmesi akla gel[...] bu yol ikmal işlerine gen[...]mez. Eğer Almanlar [...] - Leningrad hattmı alırlar[sa Le]ningrad bölgesindeki Sovy[et kı]taları çenber içine düşm[...]caklardır. Bu vaziyet kar[şısında] ise Sovyet kumandanlığın[ın ...]şen vazife ikidir: Ya or[duyu] cenubu şarkîye doğru yen[i bir] müdafaa hattına çekmek [...] mukavemet derecesi tük[enince]ye kadar muharebeye dev[am et]mek..

Sovyet kumandanlığın[ın ...]gi tarzı hareketi ihtiyar ed[eceği]ni şimdiden tahmin ta[...] müşküldür. Bize göre [...] tarzı hareket daha muvaf[...] Bu şekilde Leningrad bölg[esinde]ki ordular cenup ordula[rıyle ir]tibatı muhafaza ederek ve [...]lerek muharebeye devam [ede]bilir.

Ladoga gölü

(Baş tarafı 1 inc[ide])

küçük müfrezeler, düşmanı [...]mekte, münakalâtını kesmekte [...]dar cüzütamlarını çember içine [al]makta ve kuvayi külliyesine d[...] imkânını vermemektedirler.

Helsinki 30 (A.A.) — Ofi:

Finlândiyalıların Ladoga gö[lü ya]kınında kâin Mantsinsarani ve [...]lansari adalarını işgal etmiş old[uk]ları resmen bildirilmektedir. Filândi[ya]lar, Rusların Mantsinsaraniyi ge[ri al]mak için yapmış oldukları te[şebbüs]ler akamete uğramıştır.

Helsinki, 30 (A.A.) — Ofi:

Ladoga gölünün şimal-şark sa[hili] ulosa kadar elimizdedir. Tuulos [...]zin 30 kilometre şimali garbinde [...] Moskova - Mourmabsk demiry[olu]nun 70 kilometre garbında [...] Bu haberler, resmen verilmiştir.

Gölün şimali garbi sahilinde bulunan [...] demiryolu da elimizde bulunmakta[...]dır. Demiryollarının kontrolünü düşman [...]rar eline almak maksadile [...] asker ihracı için yapmış olduğu [teşeb]büs akim kalmıştır. Tardedilen [düş]man, sahada bin ölü ile mühim [mik]tarda malzeme bırakmıştır. Fin[lândi]ya ordusu, 18 gün içinde [...] 1939 senesindeki seferde üç ay [...] zaptetmiş oldukları araziden [...] hut Finlândiyanın 1940 muahe[de]si mucibince terke mecbur ol[duğu] yerlerden çok daha geniş mıntaka[ları] ele geçirmişlerdir.

ÖLÜM

Bursa Vefik Paşa hastahanesi [...] tabibi ve tanınmış rontken mütehas[...]sıslarımızdan Bay Doktor Cevat [...]sin Peksun'un kızı ve Ankarada [...] Akba'nın baldızı Bayan Necla P[...] henüz genç yaşındayken duçar ol[duğu] hastalıktan bütün ihtimamlara [rağ]men kurtulamıyarak dün hayata g[özle]rini kapamıştır. Cenazesi dün [...] Çarşamba günü Karacaahmetteki [aile] makberesine defnedilmiştir. A[llah] rahmet eylesin.

Mihver havacılığının Afrikadaki faaliyeti

Yazan:

Mütehassıs Tayyareci T. A.

Büyük bir sür'atle Bingaziye kadar ilerleyip bütün İtalyan üslerini ve tesisatını ele geçirdikten sonra, Alman kuvvetlerinin yardımını gören mihver kıtalarının tazyiki karşısında Mısır hudutlarına kadar çekilen İngiliz kuvvetlerinin bu gerileyiş sırasında esaslı tesisatı tahrip ettiği ve hasmına işe yarar bir halde bırakmadığı tahmin edilebilir..

Tamamiyle yeni baştan Libyada çalışmak mecburiyetinde kalan Alman kuvvetlerinin en büyük yükü mihver havacılığının sırtına binmiş bulunmaktadır. Daha başlangıçta ufak çaplı tankları, orta çaplı topları havadan taşıyarak getiren ve Libya kumları üzerinde kurduktan sonra taarruza iştirak ettirmek muvaffakıyetini gösteren Alman tayyarecileri bu silâhların malzeme ve cephane ikmallerini de gene havadan yapmak mecburiyeti karşısında kalmışlardı.

Harekât ilerledikçe ve büyük Britanya imparatorluk kuvvetleri geri çekildikçe bu mecburiyetler ve müşküller bir parça daha artmış ve ele geçirilen toprak fazlalaştıkça, daha kesif bir hava birliğinin çalıştırılması zarureti doğmuştur..

Libya harekâtında en fazla hasmını hırpalıyan ve kara kıtalariyle motörlü vasıtaların ilerleyişlerini kolaylaştıran sınıf, pike bombardımancılar olmuşlardır...

Bu ilerleyişin menzil işlerinini ve hattâ cephedeki neferin soğuk içkisine varıncıya kadar her türlü günlük ihtiyaçlarını da vaktinde yetiştiren bombardıman tayyareciyleriyle bilhassa nakliye tayyareciliği olmuştur.

İngiliz kuvvetleri ne kadar serî bir hareketle Bingaziye doğru ilerlediler ve hasımlarını şaşırttılarsa, Alman kuvvetleri de gene o kadar serî bir hareketle Mısır hudutlarına kadar inmişlerdi. Bu kadar serî bir hareket esnasında ordunun her türlü ihtiyacını karadan ve yeniden teşkil ve tesis edilecek iaşe ve ikmal menbalariyle temin etmenin ne kadar güç olacağı tasavvur edilebilir.

İşte böyle bir vaziyet karşısında Alman havacılığının nakliye tayyareciliği, bilhassa Yunkers 52 tipindeki tayyareleri fazla yük taşıma kabiliyetlerinin en çoğunu kullanmak suretiyle Libyadaki mihver kuvvetlerini aksamadan beslemiye ve cephanelerini taşımıya muvaffak olmuşlardır.

Kum fırtınaları arasında ve hattıüstüva güneşi altında yapılacak uçuşların, mutedil memleketlerde ve normal hava şartları altında yapılacak uçuşlara nazaran çok daha büyük müşkülâtı vardı. Bilhassa; motör çalışmasının ve kum fırtınalarından dolayı motör yıpranmasının değişeceği, beklenmiyen arizalar göstereceği kolayca düşünülebilir...

Gerek büyük Britanya havacılığının ve gerekse Fransız tayyareciliğinin ana vatan hava filolarından ayrı olarak birer de müstemleke tayyareciliği namı altında ayrı ayrı teşekküller meydana getirmiş oldukları düşünülürse, sahra tayyareciliğinin sadece inşa malzemesi bakımından değil ve fakat tabiye ve tertip ve taksim noktasından da bir hususiyeti bulunması icabettiğinden meydana çıkar.

Alman havacılığının beş senelik bir teşekkül mazisi bulunduğu ve bu arada müstemlekelerinin bulunmaması dolayısiyle sahra tayyareciliğine çalışmış pilot ve kumandanlarının bulunmayışı ve hattâ bu maksada uygun hizmet şartlarını taşıyan tayyare cinslerinin ayrılmamış olması nazarı itibara alınırsa, mihver tayyareciliğinin çöllerdeki bu muvaffakıyetini iyi tasarlanmış bir hareket olarak kendini gösterir ve işte mihver havacılığının Afrikadaki hizmeti de biraz bu noktadan muvaffak olmuş sayılır.

Teknik tasarlanışlar ne olursa olsun Libya muharebelerinde iaşe ve ikmal hususunda Alman havacılığının büyük yardımları dokunmuş ve halen de orduların karşılıklı bekleyişleri ve hazırlanışları sırasında bile bu ikmal işi muvaffak olmakta devam etmektedir. Hemen her gün bir çok tayyareler cephane ve erzak yüklü olarak Mısır sınırlarına doğru Afrika hvalarında uçmaktadırlar.

Buradaki mihver kara ordusunu müşkülâta düşürmek için, İngiliz tayyarecilerinin her şeyden evvel bu nakliyata mani olması ve kara kuvvetlerini ikmal ve iaşe yardımından mahrum bırakmaları icabeder. Bu işi başarmanın da kolaylığı veya güçlüğü uzun boylu düşünmiye değer mi bilinemez..

T. A.

...NDAN BUNDAN:

Kadın çöpçüler ne âlemde?

...lediye tercihan kadın çöpçü alıyor...uş amma şimdiki halde 10 kazadaki ...dın çöpçü adedi elliyi geçmiyormuş

...sabahları pek erken kalkarım. ...baaya vaktinde yetişmek için ...altı bile etmeden şöyle bir giyi... ve sokağa fırlarım.

Ortalık yeni ağarmıştır. Sultanahmet camiinden Ayasofyaya doğru ...don tozlu topraklı sahada irili u... ...kadınların arasından geçerek ...ye doğru ilerlerken istemiye... ...ye bazı konuşmaların serpinti kelimelerini işitirim. Gâh ...yerek geçer, gâh dikkatime ...an kelimenin medlûlüne durur...

...gün de böyle olmuştu. Sabah ...den evimden çıkmış, matbaaya ...giderken şöyle bir muhavereye ...misafiri oluvermiştim:

— Kardeş, her sabah içim acıyor, ...kadına bak!

— İçin acıyormuş, lâf... Yanından ...ken kadıncağıza dönüp bakmı... bile...

— Ne diye bakacakmışım, o benim ...ma mı muhtaç? Pekâlâ çalışıp ...kazanıyor.

— O halde ne diye için acıyor?

— Kendi kendine söyleniyor da... Deli mi nedir?

...konuşan genç tütün işçileri, ...tan mı, yoksa tütünün ge... ...kayan kokusundan mı neden... yüzlerini Sultanahmet camii ...fya arasındaki parkın üze... ...aydırarak uzaktan gelen bir ...ümsercesine baktılar. Ben ...m. Uzakta, tâ uzakta, tram... ...unda kendi halinde temizlik ...bir çöpçüden başka kimse yok... ...sabah, bu çenebazları biri... ...çaka satmağa sevkeden âmil ...du?

...istikametlerde yürüdüğümüz ...muhaverenin ait tarafını işite... Onlar benden uzaklaştılar, ...dan...

...vay yoluna çıktığım vakit, ...ki, henüz vakit pek er... ...sabahın altı buçuk yedisi. Mat... ...biraz daha geçce gidersem ne ...ki? Yolumu değiştirdim. Ye... caddesine sapacağıma Di... ...na doğru yollandım.

...başındaki yeraltı helâsını bir ...ya geçtim ya geçmedim ki ...an içre bir acaip mahlûk ...Arkasını bana çevirmişti. ...um giymiş, başına da bir ba... almıştı. Elindeki süpürgeyi ...kenarındaki tramvay bilet... ...sigara paketleri ve izmaritler... ...mürekkep moloz yığınına öyle bir ...vuruyordu ki, görseniz paspas ...zannederdiniz. Bu çöpçünün ...görmeden, kadın olabileceğine ...hükmedebilirdiniz; sokağı ...itina ile süpürüyordu.. Kaldı ...biraz evvel kulak misafiri ol... ...muhavereden onun bir kadın ...olduğunu zaten öğrenmiştim. ...yanaştım:

— Merhaba teyze, dedim, kolay ...

— Sağol diye cevap verdi.

— Ne yapıyorsun?

— Görüyorsun işte, süpürücü... yapıyoruz.

— İşinden memnun musun?

— Çok.

— Ne kazanıyorsun.

— Yaz kış, ayda 20 lira.

— Elbise?

— Belediye veriyor işte. Her ...çöpçüye belediye bir tulum ...

— Sabahları erken kalkmak ...gidiyor mu?

— Derhal cevap verdi:

— Çık! Ben zaten yaz kış er... yatar, erken kalkarım.

Evvelce de çöpçüler mevzuunu ...dediğim vakit erkek çöpçüle... ...teknelerindeki yırtık pır... kâğıtları, paçavraları, mendil... ...rakı şişelerini bir polis hafi... ...dikkatile gözden geçirdikle... ...çöp tenekelerinde buldukla... ...leylere kendilerine göre husu... ...mana veridiklerini öğrenmiş... ...çöplerin dilinden anladıkla... ...kani olmuş, içimden, (acaba ...çöpçülerin tecessüsleri na... ...diye düşündüm ve sordum:

— Sokakta çöp temizlerken, ...düğünüz öteberi arasında me... ...nıza dokunanlar var mıdır?

— Vardır?

— Ne?

— Tramvay durak yerlerinde... ...bol sigara artıkları! Erkekler ...sigaralarını neden çöp ku... ...atmıyorlar?

— Çöp kutuları yarı yarı kâ... ğıtla dolu. İçine bir sigara atılırsa yangın çıkıverir. Söndürüp atmak da uzun iş. Yere atıp üzerine basıveriyoruz işte...

— Doğru.

Diğer taraftan öğrendiğime göre belediye temizlik işleri müdürlüğü, müracaat eden çöpçü namzetlerinden tercihan kadınları alıyormuş, sebebi de basit: Kadınlar temizliğe daha düşkün oluyorlarmış. Bu kadınlar, evci tabir edilen sınıfa ithal ediliyorlarmış. Yani geceleri evlerinde yatıp her gün sabahleyin saat 6 da vazife başında bulunuyorlarmış. Halbuki erkek çöpçülerin koğuşları varmış, konforları temin ediliyormuş! İstanbulda 10 kazada çalışan kadın çöpçülerin adedi 50 yi doldurmuyormuş.

Reşat Mahmut

Beyazıtta yapılacak kahve

Beyazıtta Koskaya giden cadde üzerinde yapılan şarkkâri kahvenin plânı mimar Prost tarafından hazırlanmıştır. Valinin tetkikinden sonra inşaata başlanacaktır.

RADYO
20 Liradan 100 Liraya kadar

Radyo makine ve parçaları alıyoruz. Bozuk, hurda, veyahut postahanece mühürlü, torba içinde dahi olsa. Açık adres ve tafsilâtlı mektupla gazetemizde Sezar remzine yazınız.

Mallarını saklıyan manifaturacı

Sultanhamamında havuzlu handa manifaturacılık yapan Papazyan, dün dükkânına müşteri sıfatile gelen fiyat murakabe bürosu memurlarına, dükkânında mal olmadığını söylemiş, fakat arama sonunda bir çok top kumaş bulunmuştur. Bundan başka yapılan tahkikat sonunda Papazyanın Teşvikiye sağlık yurduna İngiliz malı diye yerli malı ince bezler sattığı da öğrenilmiş, adliyeye teslim edilmiştir.

İcra kılınan muhakeme neticesinde, elde edilen mevcut delâil kendisinin tecziyesine gidilecek derecede kâfi olmadığından ve mal saklamasının ileride fazla kâr teminile satmak için olduğuna dair kanaat getirilemediğinden ve şahitlerin ifadelerinden mübayenet görülmediğinden beraetine karar verildi.

BİR İHTİKÂR HÂDİSESİ DAHA

Mahmutpaşada Büyük handa 6 numarada manifaturacı Mihran Alyanak, kendisine müracaat eden bir tacirden 139 liralık mala mukabil 248 lira istemiş, fakat faturayı 139 liradan yapacağını söylemiştir.

Tacirin murakabe komisyonuna şikâyeti üzerine bir cürmü meşhut tertip edilmiş ve Mihran Alyanak paraları alıp yanlış fatura verriken yakalanmıştır.

Mihran Alyanak ta adliyeye vermiş ve isticvabı yapılarak tefkif edilmiştir. Bugün muhakememesine devam edilecektir.

Diyarbakır Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Eksiltme şekli: Kapalı zarf

1 — Eksiltmeye konan iş:

Diyarbakır - Mardin yolu 6+800018+000 Km. arasında yapılacak olan blokaj. Keşif bedeli 16686 liradır.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Bayındırlık işleri genel ve şosalar fennî şartnameleridir.

D — Keşif evrakı

E — Bu evrak Diyarbakır nafıa dairesinden ve encümen kaleminde görülebilir.

3 — Bu işin ihalesi 13—8—941 çarşamba günü saat 10 da Diyarbakır vilâyeti daimî encümeninde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için 1251 lira 45 kuruşluk muvakkat teminat vermek ve aşağıdaki vesikaları ibraz etmek lâzımdır.

A — Bu işin eksiltmesine girebileceğine dair Nafıa Müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikası

b — 941 mali yılına ait Ticaret Odası vesikası

5 — Taliplerin evrakı müsbitelerile yukarıda gösterilen gün ve saatte vilâyet daimî encümenine müracaatları ve teklif mektuplarını ihale günü saat 9,30 kadar encümen riyasetine tevdi eylemeleri lâzımdır.

6 — 4 üncü maddenin A fıkrasındaki ehliyet vesikası eksiltmeye çıkarılmış olan hangi iş için istenildiği açıkça yazılmak suretile eksiltmenin yapılacağı günler "tatil günleri hariç" üç gün evvel bir istida ile vilâyete müracaatla Nafıa Müdürlüğünden istenilecek ve bu zaman zarfında vesika talebinde bulunmıyanlar eksiltmeye giremiyeceklerdir. (6323)

İstanbul Hava Mıntaka Depo Âmirliğinden:

1 — 112 kalem elektrik malzemesi alınacaktır.

2 — Kati teminatı 5307 liradır. Bu teminatı Bakırköy mal müdürlüğüne yatırılarak makbuzile birlikte 14.8.941 Perşembe günü saat 14 de Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satın alma komisyonunda bulunmaları.

3 — Bakırky mal müdürlüğünden alınacak 177 kuruşluk makbuz mukabilinde evsaf listesi verilir. (6422)

Üsküdar Halkevi âzalarının Alemdağı gezisi

Köylülerle samimî hasbihaller yapıldı

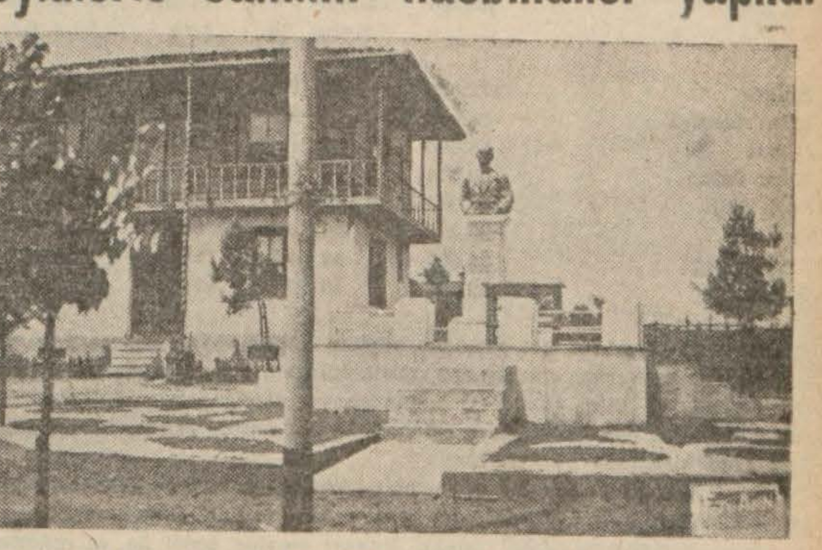

Alemdağı Cumhuriyet meydanı ve köy konağı

Üsküdar halkevi tarafından kaza dahilindeki köylere tertip edilen gezilerden birincisi pazar günü Alemdağına 60 azanın iştirakile yapılmıştır.

Gezide kaza parti başkanı ve belediye reis muavini Lûtfi Aksoy da bulunmuştur.

Heyet Alemdağı, yukarı Dudullu ve aşağı Dudullu köylerine gitmiştir.

Evvelâ, temsil kolu tarafından Alemdağında bir piyes temsil edilmiş, Dudullu köyünde de bir komedi oynanmıştı.

Reşadiye, Alemdağı, Sultançiftliği, yukarı ve aşağı Dudullu köylerinin parti teşkilâtı bilhassa Lûtfi Aksoy tarafından teftiş edilmiş, kendilerile parti nedir, partili ne demektir, partinin umdeleri nelerdir? mevzuları etrafında samimî hasbihalde bulunulmuştur. Heyet beraberinde getirdiği dört ecza dolabını köylere hediye etmişlerdir.

Ayrıca köylüler arasında spor müsabakaları yapılmış, birinci ve ikinci gelenlerine hediyeler verilmiştir.

Heyet köyde bulunduğu esnada vukua gelen iki yaralama vakasına yetişerek hastalara lâzım gelen müdavat yapılmıştır.

Alem dağının köy konağı, cumhuriyet meydanı fidanlık, köy kaldırımları, köy muntazam bir surette tanzim edilmiştir. Aynı zamanda su ihtiyacı giderilmiş, su getirtilmiştir.

Mühim faydalar temin eden bu köy gezilerine devam edilecektir.

SPOR

Boğazı geçme müsabakası

Beyoğlu halkevinden:

1 — Evimiz spor şubesi, 3 ağustos 941 pazar günü saat 13 de başlamak üzere Boğazı geçme müsabakası tertip etmiştir.

2 — Müsabakaya iştirak etmek istiyen amatör yüzücülerin mezkûr gün saat 12,30 da Bebekte Galatasaray klübü denizcilik şubesinde bulunmaları rica olunur.

3 — Birinci, ikinci ve üçüncülüğü kazanan müsabıklara madalya verilecektir.

Bu hafta yapılacak yağlı güreşler

Bu pazar memleketimizin en gürbüz yağlı güreş pehlivanları Yedikulede İspitalya bahçesinde öğleden sonra yapılacak ve dört hafta devam edecektir.

Kongreye Davet

Boğaziçi gençlik klübünden kongreye davet:

26. 7. 941 cumartesi günü ekseriyet olmadığından 2. 8. 941 cumartesi saat 20.30 da son kongremizi yapacağımızdan bütün azaların bulunması rica olunur.

HİKÂYE

Aşk Faciası

Çeviren: *Cevad Tevfik Enson*

Gece, saat ona doğru Mösyö Grize odasına gitmek üzereyken gürültülü ayak sesleri işitti. Çok geçmeden, uşağı takiben bir yabancı Mösyö Grize'nin çalışma odasına giriyordu.

Uşakla amele kılıklı adam gayet telâşlı idiler. Yabancı adam şapkasını çıkararak:

— Affedehsiniz, Mösyö Grize, dedi. Ben Fleşerden geliyorum.. Size fena bir haber getirdim.

Mösyö Grize perişan bir halde haykırdı:

— Ne o? Yoksa oğlum mu?..

Adam, ellerini açtı; ve başını eğerek mırıldandı:

— Evet, Mösyö Grize; oğlunuz bir saat evvel boğuldu.

Bu acı haber karşısında büyük bir azapla kıvranan Mösyö Grize boğuk bir sesle:

— Demek öldü ha.. dedi.

— Evet; onu epeyce aradık, bulamadık. Onunla beraber küçük muallime de boğuldu, gitti.

— O da mı boğuldu?..

— Evet; beraberdiler.

Mösyö Grize derin bir ah çektiktensonra alnından akan ter tanelerini sildi. O kadar acıklı ve ümitsiz hali vardı ki, neredeyse ölecekti. Fakat, anî bir kararla kapının eşiğinde duran uşağına şu emri verdi:

— Derhal şoföre haber veriniz; otomobili hazırlasın!.. Doktor Şantelin evine uğruyarak kendisini uyandırsınlar, biraz sonra otomobille geçip kendisini alacağım.

On dakika sonra, Mösyö Grize, refakatinde Doktor Şantel olduğu halde ok iki kilometre uzaktaki nehire doğru otomobille yola çıkmış bulunuyorlardı.

Mösyö Grize, bir senedenberi oğlu Etiyenin bu küçük muallime ile evlenmesine bir türlü razı olmamıştı. Herhangi bir baba da aynı surette hareket etmekte biran bile olsun tereddüt etmezdi. Mösyö Grize, sanayideki müteaddit tecrübeleri sayesinde mühim bir servet yapmıştı. Karısı öldükten sonra da hayatını biricik oğlu Etyene hasretmişti.. Ve günden güne artan kazancını da gözönünde tutarak oğluna hatırı sayılır bir para bırakacaktı. Bundan başka Fleşerde gayet şahane bir malikâneye sahipti. İşte böylece, zavallı baba biricik oğluna parlak bir hayat hazırlamıştı. Bu vaziyet karşısında pek tabiî olarak oğlunun bir köy muallimesiyle evlenmesine katiyen rıza göstermiyordu.

Evet, şimdiye kadar oğlunun her arzusunu yerine getirmişti. Hattâ onu biraz da şımartmıştı. Etyen, babasının ümitlerini altüst ederek fabrikaların idaresini deruhte etmekten imtina etmişti. Onun yegâne arzusu ressam olabilmekti. Babası oğlunun bu arzusunu da yerine getirmekte tereddüt etmeden onu, en büyük ressamların yanında çalıştırdı; para ve serbestiyet verdi. Lâkin, ileride kendisinin bile pişman olacağı bir evlenmiye göz yummasına imkân yoktu. Böylece, büyük bir enerji ile oğlunun bu, yerinde olmıyan talebine karşı koymuştu. Ne çare ki, zavallı Etyen halâsı ölümde bulmuştu..

* * *

Otomobil durdu. Biran içinde nehrin homurdanışı işitildi. Gecenin zülmeti nehri kaplamıştı. Yalnız, arada sırada rıhtıma çarpan dalgalardaki beyaz köpükler göze çarpıyordu. Bütün gayretler sarfedilerek saatlerce araştırmalar yapıldı. Fakat bir netice elde etmek mümkün olmadı.

Polis müdürü, hâdiseyi bütün tafsilâtiyle Mösyö Grize'ye anlatt:

Saat sekize doğru iki genç nehrin kenarında dolaşmıştılar.. Hava kararınca o civarda bulunanlar onların kendilerini nehre attıklarını görmüştüler. Hâdisenin cereyan ettiği mahalle en yakın bir yerde bulunan bir amele imdatlarına koşmuştu. Fakat suyun üzerinde bir erkek şapkasiyle bir de kadın eşarpından başka bir şey görememişti. Arası çok geçmeden suyun üzerine iki insan başı çıkmıştı. Lâkin, bir an içinde gene suların içine gömülmüşler.. Bir müddet sonra sandallarla nehirde yapılan müteaddit araştırmalar da bir netice vermemişti.

Gün doğarken, Mösyö Grize, arkadaşı Doktor Şantelin ısrarı üzerine hâdise mahallinden uzaklaşarak bir müddet istirahat etmeyi bin zorla kabul etti. İki adam otomobilde büyük bir meyusiyet içinde dönüyorlar.. Zavallı baba, durmadan göz yaşiarı döküyordu; ve büyük bir pişmanlıkla şu sözleri kekeliyordu:

— Ah.. Şimdi aklım başıma geldi. Lâkin, ne çare? İş işten geçti. Gurur yüzünden oğlumu kaybettim. Bu izdivaca razı olduğum takdirde herkes tarafından ayıplanacağımı düşünerek mümaneat gösterdim. Halbuki Etyenin bu arzusu yirmi yaşındaki her delikanlının yaptığı deliliklerden başka bir şey değildi. Ben onların mesut olamıyacaklarını ileri sürüyordum. Halbuki betbaht dahi olsaydı, gene yaşıyacaktı. Fakat, şimdi her şey bitmiş bulunuyor.. Zavallı Etyenimi hiç bir zaman göremiyeceğim...

Mösyö Grize hıçkırıklarla ağlıyarak sözlerine devam etti:

— Santel!.. Bu gayet fecî bir vaziyet.. Görgüsüzlüğüm yüzünden zavallı çocuğu öldürdüm. Ne yazık ki, bunu anlamakta geç kaldım.

Otomobil, evin önünde durmuştu. Doktor Şantel elemli arkadaşından bir türlü ayrılamıyordu. Mösyö Grize mütemadiyen ağlıyarak kekeliyordu:

— Ondan başka kimsem yoktu. Bütün emeğim, çalışmam, servetim, hepsi onun içindi. Keşki onu köy muallimesiyle evlendirseydim. Hem de zavallı kadının göze batacak bir kusuru da yoktu. Sen de onu pek âlâ tanırsın, Şantel?..

Doktor Şantel, sesini çıkarmadı. Fakat birkaç defa, arkadaşının sözlerini tasdik mahiyetinde başını salladı. Böylece bir müddet sükût ettikten sonra M. Grize söz alarak:

— Hakikaten kadıncağızın ahlâk vaziyeti gayet mazbuttu. Lâkin, ne de olsa Grizenin oğluyla evlenecek kadar asîl değildi. Fakat ben zavallı bir deliden başka bir şey değilim. Ben de vaktiyle amelelikle işe başlamamış mıydım? Evet, insan her şeyi pek çabuk unutuyor. Evet, unutuyor. Ah, hiç olmazsa bu zavallıların cesetlerini ele geçirebilsem. Karşılarına geçerek onlardan af dileyebilsem... Başka bir şey istemem. Kimbilir?.. Belki onlar ebediyette, benim bu sözlerimi işitiyorlar? Evet, kimbilir?..

* * *

Mösyö Grize elbiselerini çıkarmadan kanapeye uzanarak uyudu..

Rüyasında mütemadî surette oğlunu ve nişanlısını görüyor, ikide bir büyük bir [illegible] ile sıçrayıp uyanıyordu. Bir aralık biricik oğlu Etyeni başucunda, uyanmasını beklediğini gördü. Birdenbire yatağında doğruldu. Uyumuyordu ki rüya görsün!.. Bu bir rüya değildi. Etyen, karşısındaydı.

Biraz ötede duran oğluna bir müddet mütehayyir nazarla baktıktan sonra telâşlı bir sevinçle deli gibi haykırdı:

— Etyen!..

Genç adam, çoktan babasına sarılmıştı:

— Baba; evet, benim.. Evet, benim...

Grize, hayatında ilk defa olarak sevincin manasını anlamış bulunuyordu. Baba bir müddet sonra sevincinden ayrılarak tabiî haline avdet edince bu mucizenin nasıl vuku bulduğunu sordu.

Genç adam, biraz durakladıktan sonra, babasına itirafatta bulundu. Bir intihar rolü oynamıştılar. Nehrin civarında dolaşan insanların alâkasını celbettikten sonra adam, şapkasını, kadın da eşarpını suya bıraktıktan sonra ikisi de nehre atlamıştılar. Hattâ adam, bu esnada bir çığlık bile koparmıştı.

Etyen iyi bir yüzücü olduğu için, gecenin karanlığından istifade ederek yüz metre kadar suyun dibinde yüzmüştü. Kadın da bir eliyle sevgilisinin elbisesinden tutarak yüzmiye muvaffak olmuştu. Böylece, biraz ötede kendilerini bekliyen otomobile binerek elbiselerini değiştirmiştiler. Ve geceyi Fleşer civarında, bir handa geçirmiştiler. Etyen sözlerini şöyle bitirdi:

— Baba; sakın, beni azarlama.. Artık başka bir çare kalmamıştı. Seni mütemadî ısrarlarımla beyhude yorup bir netice elde edemiyordum. Böylece emelime nail olacağımdan emindim. Biraz evvel doktor Şanteli de gördüm: ve bu düşüncemde yanılmamış olduğumu anladım ve senin de iyi kalbli bir insan olduğunu biliyorum. Beni affet baba; daha dogrusu bizi affet...

Mösyö Grize sordu:

— Peki, küçük muallime nerede?..

— Otomobilde, kapının önünde..

— Haydi. Onu da buraya getir!..

Radyo

31.7.1941

7.33	Hafif program	19.00	Derleşme saati
7.45	Ajans	19.15	Caz ve Tango orkestrası
8.00	Hafif program	19.30	Ajans
8.30	Evin saati	19.45	Yurttan sesler
12.33	Saz eserleri	20.15	Radyo gazetesi
12.45	Ajans	20.45	Fasıl heyeti
13.00	Hafif türküler	21.00	Ziraat Takvimi
13.15	Karışık program	21.10	Fasıl heyeti
18.03	Caz ve Tango orkestrası	21.25	San'atkârlarımız konuşuyor
18.30	Serbest 10 dakika	21.40	Opera Musikisi
18.40	Piyasa şarkıları	22.30	Ajans
		22.45	Cazband

TAKVİM

	Perşembe 31 Tem.	Cuma 1 Ağustos
	Receb 6	Receb: 7
	Hızır: 87	Hızır: 88

Vakitler	Vasatî	Ezanî	Vasatî	Ezanî
Güneş	5.54	9.26	5.55	9.28
Öğle	13.20	4.52	13.20	4.53
İkindi	17.16	8.48	17.16	8.49
Akşam	20.28	12.00	20.27	12.00
Yatsı	22.19	1.50	[illegible]	1.49
İmsak	[illegible]	[illegible]	[illegible]	7.25

Deniz Levazım satın alma komisyonu ilânları

MARMARA ÜSSÜ BAHRİ K. SATINALMA KOMİSYONUNDAN:

Cinsi	Kilosu	Tahmin Fiatı Kuruş	Sn.	Tutarı Lira	İlk teminatı Lira	Krş.
Bulgur	110.000	25	00	27500	2062	50
Kuru fasulye	58.000	18	50	10730	804	75
Nohut	58.000	19	00	11020	826	50
Kuru üzüm	50.000	30	00	15000	1125	00
Sade yağı	50.000	145	00	72500	4875	00
Zeytin	20.000	30	00	6000	450	00
Zeytin yağı	21.000	66	00	13860	1039	50
Sabun	50.000	45	00	22500	1687	50

1 — 16 Temmuz 941 gününde yapılan kapalı zarf eksiltmesinde bulgur ve nohuta verilen fiatlar gali görüldüğünden diger altı kalem yiyecek maddelerine de talip zuhur etmediğinden yeniden kapalı zarfla eksiltmeleri 6. Ağustos. 941 çarşamba günü saat 15 de İzmitte Tersane Kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

2 — Bu maddelere bir müteahhit tarafından fiat verilebileceği gibi her madde için ayrı ayrı müteahhitlerce ayrı ayrı fiat teklif olunabilir.

3 — Şartnamesi 25000 liradan yukarı olanlar bedel ile ve diğerleri bedelsiz olarak komisyondan alınabilir.

4 — Eksiltmeye iştirâk edecek taliplerin 2490 sayılı kanunun istediği ticaret vesikalarını ve hizalarında yazılı teminatlarile birlikte tanzim edecekleri teklif mektuplarını belli gün ve saatten tam bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına vermeleri. (6006)

* * *

MARMARA ÜSSÜ BAHRİ K. SATINALMA KOMİSYONUNDAN :

CİNSİ	Kilosu	Tahmini fiyatı Kuruş	Sn.	Tutarı Lira	Krş.	Kat'i Teminatı Lira	Krş.
Toz şeker	109.989	48	19	53003	70	7950	56
» »	50.000	48	19	24095	00	3614	25

1 — Yukarda cins ve mikdarı yazılı toz şeker ayrı ayrı pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlıkları 4 Ağustos 941 Pazartesi günü saat 15 ve 15,30 da İzmitte Tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

3 — Pazarlığa iştirâk edecek taliplerin bu işlerle ilgili olduklarına dair ticaret vesikalarile birlikte yukarda hizalarında gösterilen teminatlarını belli gün ve saatte komisyon başkanlığına vermeleri ilân olunur. (6333)

Topkapı Maltepesindeki Satınalma Komisyonundan :

1 — 20 ton sabun pazarlıkla satın alınacaktır. Muhammen bedeli 11800 liradır

2 — Şartname ve evsaf Topkapı Maltepesindeki askeri satın alma komisyonunda görülebilir.

3 — Pazarlık 4.8 941 Pazartesi günü saat 15 de komisyon binasında yapılacaktır.

4 — Kati teminat (1770) liradır. (6417)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli (2600) lira olan işaret bayrağı imali için 2000 metre kırmızı ve 2000 metre yeşil bez (12.8.1941) Salı günü saat (11) on birde Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (195) liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (6291)

* * *

D.D./109 No.lı tarife şartlarını haiz olup mekteplerin umumi tatilinde ikmâl imtihanlarına yetiştirilmek maksadile açılacak resmi kurslara devam edecek talebelere de kursun yapıldığı mektep müdürlüğünden veya maarif müdürlüklerinden vesika getirmeleri şartile kursun devamı müddetince 1/8/941 tarihinden itibaren aylık abonman kartı satılır.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. (4915 — 6437)

* * *

Muhammen bedeli (4500 Dörtbin beşyüz) lira olan (3) kalem yedi adet Sıcak hava üfürme makineları (15 9.941) Pazartesi günü saat (15) de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (337.5) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat (14) de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. (6414)

Topkapı Maltepesindeki Satınalma Komisyonundan :

1 — 28.7.941 tarihinde ihalesi yapılacak (15) ton sade yağına talip çıkmadığından tekrar pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 6.8.941 Çarşamba günü saat 10 da Topkapı Maltepesinde askeri satınalma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve şartnamesi mezkûr komisyonda görülebilir.

3 — Tutarı 25500 lira ve kati teminatı 3825 liradır. (6416)

İstanbul Deniz Komutanlığından

Deniz lisesi ve Gedikli erbaş mektebine talebe alınacak

Aşağıdaki şartları haiz olanlar deniz lisesi ile Gedikli erbaş mektebine talebe olarak alınacaktır.

Deniz lisesine girecek talebelerin:

1 — Yaşları birinci sınıf için 15-18

2 — Yaşları ikinci sınıf için 16-19 olacaktır.

3 — Bu yaşlardan altı ay büyük veya küçük olanlar da kabul edilecektir

4 — Lise birinci sınıfa ortamektep mezunları alınacağı gibi lisenin birinci sınıfında ikmale kalmış olanlar da alınacaktır

Deniz gedikli erbaş hazırlama okuluna girmeğe taliplerin:

1 — Yaşları 11, 17 olacaktır.

2 — Bu mektebe ilkmektep mezunu alınacağı gibi orta okulun muhtelif sınıflarında ikmale kalmış olanlar da alınacaktır.

3 — Tahsilini yalnız bir sene zayetmiş olanlar da alınacaktır. Bu şartları haiz olup deniz lisesi ile deniz gedikli erbaş hazırlama okuluna girmek istiyen taliplerin 15 ağustos 941 tarihine kadar İstanbulda bulunanların Kasımpaşada deniz komutanlığına hariçte bulunanların da mahalli askerlik şubelerine müracaatları. (5708)

Topkapı Maltepesindeki Satınalma Komisyonundan :

1 — 28.7.941 tarihinde ihalesi yapılacak 50 bin liralık gaz yağına talip çıkmadığından tekrar pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İhalesi 5.8.941 Salı günü saat 15 de Topkapı Maltepesinde askeri satınalma komisyonunca yapılacaktır. Evsaf ve şartname mezkûr komisyonda görülebilir.

3 — Kati teminat 7500 liradır. (6415)

Operatör Dokto.

ORHAN ÜNALAN

Cağaloğlu Sıhhat Yurdu

Erkek, kadın ve çocuklara ait her nevi ameliyatlar

İdrar yolları, göz, kulak, burun hastalık ve ameliyatları ile doğum, karaciğer, mide, barsak hastalarını kabul eder. Fiyatları ucuz temiz ve ehemmiyetli hastanedir.

Telefon: 23165 Telefon: 23165

Raşit Rıza Tiyatrosu

Bu Akşam Bostancıda:
— Bobstil — Komedi 3 perde
Yarın Akşam Şenyolda:
— Bir âşık lâzım — Komedi 3 perde
HALİDE PİŞKİN birlikte.

Beyoğlu Halk Sineması

Bugün Matine 11.30 da, gece 8,30 da 3 büyük film birden:
1 — King Kongun oğlu Macera.
2 — Kara adanın esrarı. Boris Karlof.
3 — Yeraltı esrarı. Silâhşör Kovboylar.

KAYIPLAR

Ankara nüfus idaresinden aldığımız 1335 doğumlu Fahrettin oğlu Devrim (Ülküsele) ait nüfus cüzdanı zayi olmuştur. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Annesi: Ferhunde Perk

* * *

Almış olduğum 31 2773 numaralı ikamet tezkeremi zayi ettim. Hükmü kalmadığından ilân olunur

Adres: Beyoğlu Taksim Büyük Parmakkapı sokak No. 22 de Zar oğlu Todori Tano. (36716)

* * *

Sahibi olduğum 2983 ve 3576 çift yük arabalarımın plâkalarını zayi ettim. Hükmü olmadığı ilân olunur.

Fatih Karadeniz kapısı Gelenbevi mektep caddesi 10 numarada Celâl oğlu Behlûl. (36714)

* * *

1447 numara plâkalı pisikleti zayi eylediğimden mezkûr plâkanın hükmü olmadığını ilân ederim İbrahim (36717)

Tashih İlânı

23.7.941 tarihli gazetemizde çıkan Fatih 1 nci Sulh Hukuk hâkimliği ilânı sehven ikinci hukuk olarak çıkmıştır. Tashih ederiz.

Acele satılık Arsa

Kartal Maltepesinde, Kuruçeşme Mevkiinde Bağdat caddesinde 2 dakika mesafede 544 metre murabbaı arsa acele olarak satılıktır. Taliplerin Vakıt gazetesinde Adnan Evcimiğe müracaatleri.

GÖZ MUTEHASSISI
Kemal Tarkan
Pazardan başka, her gün
ÖĞLEDEN SONRA
Taksım, Kamer Palas 1 nci kat
Telefon: 49313

SANİN
DİŞMACUNU

Dişlere hayat verir
ANCAK
Her sabah, öğle ve akşam, her yemekten sonra mutlaka fırçalamak şarttır. Bu usulü şaşmadan, muntazam bir metodla takip edenlerin dişleri mikroplardan, hastalıklardan muhafaza edilmiş olur, paslanmaktan ve çürümekten kurtulur. Her zaman temiz, parlak ve güzel olarak kalır
SANIN
Diş macunu
ile sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

Eczahanelerle büyük ıtriyat mağazalarında bulunur.

Diş Tabibi
Nuri Aysan
Beyoğlu Ağacami Karşısı Bursa Sokak Başı No. 1

Sahibi: *ASIM US*
Basıldığı yer: *VAKIT Matbaası*
Umum neşriyatı idare eden: *Refik Ahmet Sevengil*

İstanbul Levazım amirliğinden verilen harici askeri kıtaatı ilânları

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri 4.8.941 Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Erzurumda askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin ihale saatinden bir saat evvel kanuni vesikalarile teklif mektuplarını komisyona vermeleri.

CİNSİ	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale saati
Patates.	359,150	28,732	2155	11
Kuru soğan.	157,850	15,785	1184	16

(345 — 5864)

* * *

56,160 kilo sabun alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 4.8.941 Pazartesi günü saat 15 de İzmitte Akçakocada ilk okulda askeri satın alma komisyonunca yapılacaktır. Tahmin bedeli 28,080 lira, ilk teminatı 2106 liradır. Evsaf ve şartnamesi Ankara, İstanbul Lv. Âmirlikleri satın alma komisyonlarında da görülür. Talipleri belli vakitte komisyona gelmeleri. (357 — 5902)

* * *

Beherinin tahmin edilen fiyatı 875 kuruş olan 2500 adet yün battaniye 2.8.941 Cumartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır İsteklilerin 3281 lira 25 kuruş teminatlariyle belli vakitte komisyona gelmeleri. (347 — 5866)

* * *

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün ve saatlerde Urfada askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve şartnameleri Ankara, İst. Levazım Âmirlikleri satın alma komisyonlarında da görülür. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

Cinsi	Miktarı Ton	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale gün	ve saati
Kuru ot	1620	102,060	6353	12/8/941	9
Kuru ot	1620	102,060	6353	12 » »	10
Kuru ot	1080	68,040	4652	12 » »	9
Saman	2160	37,800	2845	14 » »	10
Saman	2160	37,800	2845	14 » »	11
Saman	1440	25,200	1890	14 » »	11

(407—6077)

* * *

100 : 120 ton sun'i vazelin satın alınacaktır Beher kilosuna 150 kuruş fiyat tahmin edilmiş olup teminatı 16,750 liradır. Şartnamesi 9 liraya komisyondan alınır. İhalesi 6.8.941 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (721 — 6172)

* * *

Aşağıda yazılı mevadın pazarlıkla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün ve saatlerde Bolayirde askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

CİNSİ	Miktarı Ton	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale gün.	saati
Kuru ot.	2000	120,000	18,000	8/8/941	15
Saman.	2000	80,000	12,000	8 » »	16
Kuru ot.	600	39,000	5850	7 » »	15
Sade yağı.	10	16,000	2400	7 » »	16

(771 — 6430)

* * *

Beher metresine tahmin edilen fiyatı 27 kuruş 75 santim olan 1,420,000 metre astarlık bez pazarlıkla satın alınacaktır. İhalesi 2.8.941 Cumartesi günü saat 10,30 da Ankarada M. M. V. Satınalma komisyonunda yapılacaktır. 200,000 metreden aşağı olmamak şartile ayrı ayrı teklifler de kabul edilir. Evsaf ve şartnamesi 1971 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin teklif edecekleri miktar üzerinden kanuni kati teminatlariyle belli vakitte komisyona gelmeleri. (773 — 6432)

* * *

108,000 kilo koyun eti alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 18.8.941 Pazartesi günü saat 16 da Elâzığda askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 36,720 lira, ilk teminatı 2754 liradır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (769 — 6428)

İstanbul Belediyesi ilânları

Atatürk Bulvarının, Atatürk köprüsünden itibaren 500 metrelik kısmının toprak tesviyesi makadam şose ve gıranit bordur inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 34186 lira 37 kuruş ve ilk teminatı 2563 lira 98 kuruştur. Mukavele eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususi ve fenni şartnameleri, proje keşif hülâsasile buna müteferri diğer evrak 171 kuruş mukabilinde belediye fen işleri müdürlüğünden verilecektir. İhale 7.8.941 Perşembe günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fenni ehliyet, 941 yılına ait Ticaret odası vesikaları imzalı şartname ve kanunen ibrazı lâzımgelen diğer vesaik ile 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar Daimi Encümene vermeleri lâzımdır. (5953)

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 26 / 7 / 1941 vaziyeti

AKTİF

			Lira
Kasa :			
Altın: Safi Kilogram	72.604,619	102.124.204,75	
Banknot		27.965.676,—	
Ufaklık		603.281,35	130.693.162,10
Dahildeki Muhabirler :			
Türk Lirası		407.032,30	407.032,30
Hariçteki Muhabirler :			
Altın: Safi Kilogram	12.180,894	17.233.401,21	
Altına tahvili kabil serbest dövizler			
Diğer dövizler ve borçlu Kliring bakiyeleri		44.985.759,01	62.119.160,22
Hazine Tahvilleri :			
Deruhte edilen evrak nakdiye karşılığı		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 maddelerine tevfikan Hazine tarafından vâki tediyat		21.683.011,—	137 065 552,—
Senedat Cüzdanı :			
Ticari Senedat		271.414.096,39	271.414.096,39
Esham ve tahvilât cüzdanı :			
A { Deruhte edilen evrakı nakdiyenin karşılığı esham ve tahvilât itibari kıymetle		45.477.001,93	
Serbest Esham ve Tahvilât :		8.310.245,19	53.787.247,12
Avanslar :			
Altın ve döviz üzerine avans		4.968,64	
Tahvilât üzerine avans		5.208.436,53	
Hazineye kısa vad avans			
Hazineye 3850 No. kanuna göre açılan altın karşılıklı avans		167.500.000,—	172.713.405,17
Hissedarlar			4.500.000,—
Muhtelif			7.326.171,67
Yekûn			840.025.826,97

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren.

PASİF

			Lira
Sermaye			15.000.000,—
İhtiyat akçesi :			
Adi ve fevkalâde		7.822 019,1[illegible]	
Hususi		6.000.000,—	13.822.019,1[illegible]
Tedavüldeki Banknotlar :			
Deruhte edilen evrakı nakdiye		158.748.563,—	
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfikan Hazine tarafından vâki tediyat		21.683.011,—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi		137.065.552,—	
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavüle vazedilen		17.000.000,—	
Reeskont mukabili ilâveten tedavüle vazed.		250.000.000,—	
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabili 3902 No.lı kanun mucibince ilâveten tedavüle vazedilen		113.000.000,—	517.065.552,—
MEVDUAT :			
Türk Lirası :		70.953.416,7[illegible]	
Altın: Safi Kilogram	877,150	1.233.782,03	72.187.198,82
3850 No. kanuna göre Hazineye açılan avans mukabili tevdi olunan altınlar:			
Safi Kilogram	55.541,930	78.124.167,90	78.124.167,90
Döviz Taahhüdatı :			
Altına tahvili kabil dövizler		—.—	
Diğer dövizler ve alacaklı Kliring bakiyeleri		30.277.058,47	30.277.058,47
Muhtelif			113.549.830,65
Yekûn			840.025.826,97

İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3